

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
185. (1251.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2511 ▼
	1 amerikai dollár	3,1777 ▼
	100 magyar forint	1,5241 ▲

Aktuális

2

Törlik Robert Fico „bosszútörvényét”

A szlovák kormányfő szerint korlátozott mértékben, de valószínűleg megmaradnak az államnyelvtörvényben azok a szankciók, amelyeket a jogszabály megsértéséért vezetett be Robert Fico kormánya, ugyanakkor el akarják törölni a kettős állampolgársággal kapcsolatos szlovák törvényt.

Kultúra

8

Késik Mátyás átadása

November 27-re módosult a kolozsvári Mátyás-szoborcsoport restaurálásának befejezési határideje. Az új időpontról és a módosult átadási feltételek részleteiről a napokban egyezett meg a felújításra kiírt pályázatot elnyerő Concefa cég és a kolozsvári városháza.

Média

9

Az öröm, mint motiváció

„Nincsenek mély elméleteink a muzsikánk körül, nem akarunk világmegváltóknak tűnni, mi egyszerűen a jó kedély vonzáskörében alkotunk” – fogalmazott a lapunknak adott interjúban Orbán Ferenc, a nemEZ együttes frontembere.

Vezércikk

3

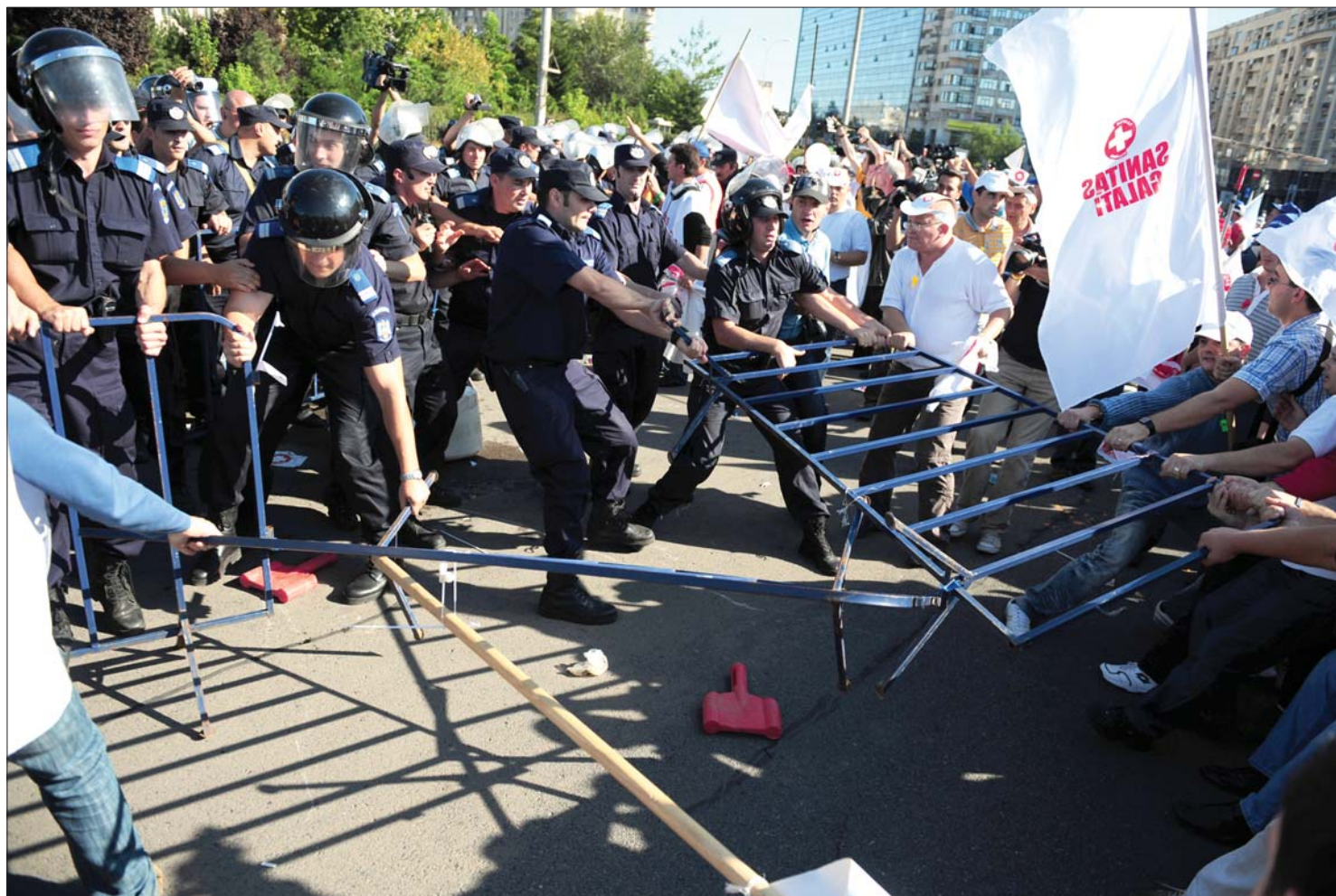
Siralomvölgyi kutyakomédia

A parlament arra való, hogy a vélemények, álláspontok szikrázó összeütközéséből minél tökéletesebb törvények kerüljenek ki az eltérő nézetek eme olvasztótégelyéből. A kivételt a román törvényhozás jelenti, ahol az utóbbi idők történései még romániai viszonylatban is minden képzeletet felülmúlnak. ▶

Bogdán Tibor

Kordonbontó „népharag”

Könnygázt is bevetettek a csendőrök a CNSLR-Frăția szakszervezet tüntetésén**Ki az erősebb? A kormány épülete előtt tüntető szakszervezeti tagok megpróbálták eltávolítani a Victoria-palota elé helyezett kordont**

Fotó: Mediafax

Kis híján megrohamozták tegnap Bukarestben a szakszervezeti tüntetők a kormány épületét. A Boc-kabinet megszorító intézkedései ellen tiltakozó tömeg egy része áttörte a kordont, s a feldühödött embereket a rendvédelmi erőknek csak könnygázspray bevetésével sikerült visszatuszkolniuk a tüntetésre kijelölt területre. A CNSLR-Frăția által szervezett akció a beharangozott időpontnál másfél órával hamarabb ért véget. Csendőrségi források szerint tízezer, a szakszervezet szerint 17 ezer személy tüntetett a fővárosban. **7. oldal ▶**

„Durva jogsértés” a kitoloncolás

ÜMSZ

▶ A bukaresti parlament nyilatkozatban fejezte ki aggodalmát amiatt, hogy Franciaországból és más európai országokból kitoloncoltak romákat. A honatyák ezt a magatartást az állampolgári jogok súlyos megsértésének tekintik. A parlament két háza által egyhangú szavazással elfogadott dokumentum szerint a francia hatóságok intézkedése nyilvánvalóan ellentétben áll az uniós alapidokumentumokban lefektetett elvekkel. Felhívják a figyelmet: minden államnak tiszteltben kell tartania azt az irányelvet, amely biztosítja valamennyi uniós polgárnak a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Hadüzenet a motorfüstnek

▶ Több ezren pattantak tegnap kerékpárra Erdély-szerte az európai autómentes napon. Sepsiszentgyörgy központjában néhány órára a gépkocsik helyét biciklisek, gyalogosok, görkorcsolyások és gördeszkások vették át, így üzentek hadat a kipufogókból áradó füstnek. **7. oldal ▶**

„Bringával autó helyett” – hirdették Sepsiszentgyörgyön

Fotó: Henning János

Bankok–ügyfelek állóháborúja

ÜMSZ

▶ A Román Nemzeti Bank is a konfliktusok keresztútjába került, amiért nem csillapodik az idei 50-es számú sürgősségi kormányrendelet hatására elindult elégedetlenségi hullám a hazai pénzügyintézetek és panaszos klienseik között. Mivel sokan attól sem riadnak vissza, hogy bíróságon szerezzenek érvényt igazuknak, országszerte busás haszon vár az ügyvédi irodákra – ugyanakkor sok ügyfél számára nem világos, hogy ez a lépés mekkora költséggel jár. A banki szakemberek intenek, hogy a fogyasztóvédelmi jogok erősödése anyagilag nem könnyít a kölcsöntörlesztőkön, viszont hosszú távon a teljes hitelpiacot ronthatja. **6. oldal ▶**

Röviden

A PNL-sek elfogadták az árnyékkormány összetételét

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) állandó küldöttsége tegnap áldását adta a Crin Antonescu pártelnök által bemutatott árnyékkormányra és elfogadta az alakulat új, *A liberális állam* című programját. A 90 igen, 38 nem és hat tartózkodással elfogadott csapatáról Antonescu elmondta: Romániában úttörő kezdeményezésre vállalkoztak és tudatában van annak, hogy az árnyékkormányoknak lesznek ellenségei is. Mint ismeretes, a brit mintára felállított tizenegy tagú testületben helyet kapnak olyan nagy nevek is mint Teodor Meleşcanu, Andrei Marga, Mariana Câmpeanu, Victor Paul Dobre, Mircea Diaconu, Eduard Hellvig.

Oroszország nem szállít Iránnak Sz-300-asokat

Oroszország nem szállítja le Iránnak a korábban megrendelt Sz-300 típusú légvédelmi rakétarendszert, mivel azok az ENSZ Biztonsági Tanácsa által az Irán ellen bevezetett szankciók hatálya alá esnek – jelentette be tegnap Moszkvában Nyikolaj Makarov vezérkari főnök. Makarov elmondta, hogy ez a politikai vezetés döntése. Arra a kérdésre, hogy Oroszország felbontja-e a vonatkozó szerződést, az orosz tábornok csak annyit mondott, hogy ezt az idő majd eldönti, s a válasz „Irán magatartásától függ”. Az iráni források szerint néhány éve kötött szerződés értelmében Oroszországnak 800 millió dollár értékben kellett volna Sz-300-as rakétakomplexumokat szállítani Irán számára, de a szerződés teljesítését az orosz fél már korábban befagyasztotta.

Pokolgép robbant egy iráni katonai felvonuláson

Csaknem tíz ember meghalt, több tucat pedig megsebesült tegnap, amikor egy pokolgép felrobbant Irán északnyugati részén – közölte az *al-Alam* arab nyelven sugárzó televízió. Az áldozatok többsége gyermek és nő, akik egy, az iraki-iráni háború kitérésének harmincadik évfordulója alkalmából rendezett mahábádi katonai felvonulás nézői voltak. A *Mehr* hírügynökség kérdésére egy tartományi kormányzó azt válaszolta, hogy valószínűleg kurd szakadárak állnak a merénylet mögött. Mahábádot többségében kurdok lakják, és egy olyan térségben helyezkedik el, amely az utóbbi években gyakran volt fegyveres összecsapások és támadások helyszíne. Ezeket a hatóságok általában a kurd lázadók számlájára írják.

Kínai-japán konfliktus: visszatartották a hongkongi aktivistákat

Hét hongkongi kínaiával a fedélzetén készült egy halászhajó a Kelet-kínai-tengeren lévő vitatott hovatartozású szigetekhez, de a hongkongi hatóságok megakadályozták a kihajózásukat. A három aktivista és a 45 méter hosszú bárka négyfős személyzete Hongkong kikötőjéből indult volna útnak, de a helyi tengerészeti hatóság a médiajelentések miatt gyanút fogott, majd megállapította, hogy a Kai Fung 2 nevű halászhajó nem jogosult utasok szállítására, így nem hagyhatja el a kikötőt. Erről még kedden értesítették a hajó tulajdonosát.

ENSZ-kampány a nők és gyermekek védelmében

Világméretű kampányt jelentett be tegnap Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár, amelynek keretében kormányok és segítségnyújtók öt év alatt 40 milliárd dollárral segítenék 16 millió anyát és gyermeket életének megmenekítéséért. Az ENSZ közgyűlésén a világ vezetői áttekintették az ENSZ által tíz éve kitűzött Millénniumi Fejlesztési Célok megvalósítására tett erőfeszítések eredményeit. A tervvel a célok leglassabban megvalósuló részének, az anya- és gyermekegészségügynek a fejlődését kívánják előmozdítani.

Törlik Robert Fico „bosszútörvényét”

Hírösszefoglaló

A szlovák kormányfő szerint korlátozott mértékben, de valószínűleg megmaradnak az államnyelvtörvényben azok a szankciók, amelyeket a jogszabály megsértésért vezetett be a Robert Fico vezette kormányzat, ugyanakkor el akarják törölni a kettős állampolgársággal kapcsolatos szlovák törvényt. „Egyetértés van abban, hogy ami a közérdekű információkat, az alapvető szolgáltatások elérhetőségét érintő információkat vagy az életveszélyre figyelmeztető információkat illeti, szükség van a büntetésekre a törvénysértések miatt” – jelentette ki Iveta Radicová, amikor ismertette az éjjeli koalíciós tanácskozás eredményeit.

Az államnyelvről elfogadott, sokat vitatott jogszabály módosításának részleteiben a koalíció

még nem egyezett meg, de folytatja az egyeztetéseket. A pártok képviselőinek egy hetük van arra, hogy megegyezzenek a részletekben – tette hozzá Radicová.

A Bugár Béla vezette Most-Híd párt a szankciók teljes eltörlését szorgalmazza. A liberális Szabadság és Szolidaritás (SaS) csak akkor nyúlna a szankciókhoz, ha az érintettek a hivatalos felszólítás után sem szüntetnék meg a törvénysértést.

Nem hivatalos értesülések szerint a kormányzat kivenné a törvényből például azt a rendelkezést, miszerint az emlékművek, emléktáblák szövegét a minisztériumnak kell jóváhagynia. Megszüntetnék a nemzetiségi iskolákban a kötelező kétnyelvű dokumentációt is.

A jövőben a közlekedési tárca, a posta és a távközlési szféra, valamint a nem állami tűzoltó egységek alkalmazottainak nem len-

ne kötelező az államnyelv használata. Eltörlőnék a szankciókat az időszaki kulturális kiadványoknál, a múzeumok, galériák, könyvtárak, mozik időszaki kiadványainál, programfüzeteinél.

Szóba került a kettős állampolgárság ügye is. Radicová kijelentette, hogy kormánya a jelenleg hatályos, a korábbi kormány által szintén nemrégiben módosított szlovák jogszabályt meg kívánja szüntetni. A korábbi döntés szerint az a szlovák állampolgár, aki önkéntesen felveszi egy másik ország állampolgárságát, automatikusan elveszíti eredeti, tehát szlovák állampolgárságát. Ha az idegen állampolgárság felvételét nem ismeri be, büntetésnek teszi ki magát.

A Robert Fico által keresztülvitt jogszabály-módosítás válasz volt a határon túli magyarok magyar állampolgárságát megkönynyító budapesti lépésre. ◀

„Mi bajod a törvényemmel?” – Robert Fico és Iveta Radicová a pozsonyi parlamentben

MSZP: Orbán kérjen bocsánatot

Az MSZP felszólítja Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy kérjen bocsánatot, amiért a kormány becsapta az országot – az ellenzéki párt így kommentálta azt, hogy Kármán András, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára a *Magyar Nemzetnek* azt mondta: 2013-ra alakítja ki a kormány az egykulcsos, 16 százalékos, családok támogató adórendszerét. Miután a Fidesz-KDNP kormány államtitkári szinten már bevallotta, hogy ismét becsapa az országot, az MSZP felszólítja a korábban adócsökkentést ígérő Orbán Vikort, hogy ezúttal maga is álljon a választói elé és kérjen bocsánatot eddigi legnagyobb hazugságáért – követeli az MSZP az *MTI*-hez szerdán eljuttatott közleményében. Mint írják, a Fidesz-KDNP tavaszi ígéretei közül az egyszerű és azonnali, nagyarányú adócsökkentés szerepelt az első helyen. Orbán Viktor ezen pontja nem hogy eredeti formájában nem teljesült, de most már a januárra tervezett 16 százalékos egykulcsos adóból sem lesz semmi – vélekednek. ◀

Európa Tanács: diszkrimináció éri a romákat Magyarországon

MTI

Magyarország jelentős erőfeszítéseket tett az elmúlt években a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogi védelmének javítása érdekében, ám a pozitív fejlemények ellenére a romákat diszkrimináció éri, és rasszista motivációjú cselekményeket követnek el velük szemben – olvasható a strasbourgi székhelyű Európa Tanács tegnap közzétett jelentésében. A dokumentum méltatja, hogy Magyarországon kiterjesztették az antidiszkriminációs jogalkotást, és az Egyenlő Bánásmód Hatóság szankciókkal élt a nemzeti kisebbségekhez tartozókkal szembeni diszkrimináció miatt. A romákat illetően azonban szóvá teszi a jelentés, hogy ismertté váltak rendőrök részéről megnyilvánulások, nem megfelelő bánásmódról tanúsított esetek is. Tekintettel az intolerancia légkörére, amely növekvőben van a magyar társadalom egy részében, a (strasbourgi jelentéstevő) Bizottság felszólítja a hatóságokat, hogy tevékenyen lépjenek fel a kultúrák közötti párbeszéd érdekében, és küzdjenek az intolerancia minden formája ellen, beleértve a médiát és a politikai közbeszédet is” – olvasható a jelentésben. Az Európa Tanács azt ajánlja, hogy vizsgálják felül a rasszista beszéd, illetve gyűlöletbeszéd jogi szankcióit, a véleménynyilvánítás szabadságának tiszteletben tartása mellett.

A jelentés megállapítja, hogy a magyar hatóságok ambíciózus cselekvési tervet indítottak el a

romák lakhatásának, foglalkoztatási helyzetének, oktatásának és egészségügyi ellátásának javítása érdekében. Strasbourg szerint azonban több erőfeszítésre van szükség, elsősorban az oktatás területén. Az Európa Tanács úgy látja: bár fejlettségi képviseleti rendszer működik Magyarországon, sürgősen meg kellene teremteni annak az intézményi kereteit, hogy a nemzeti kisebbségek megfelelő képviseletet kapjanak a magyar parlamentben is. ◀

A menekültrendszer megváltoztatását kéri az ET

Az Európai Unió (EU) menekültkérelem-elbírálási rendszerének az átalakítását, a jogbiztonság növelését sürgette tegnapi strasbourgi nyilatkozatában Thomas Hammarberg, az Európa Tanács (ET) emberi jogi biztosa. Hammarberg szerint ezer sebből vérzik a mostani EU-szabályozás keretét adó, úgynevezett dublini rendelkezés, amely alapértelmezésként azt az uniós tagállamot jelöli meg a menekültkérelem elbírálására hivatott államként, ahová a menekült személy először érkezett, amikor bejutott az unióba. Ha tehát az illető időközben – élve a belső határellenőrzés hiányával – tovább is utazott az általa vágyott célországba, onnan visszaküldhető az „első belépés országába”, és majd ott foglalkoznak az ügyével.

Mahmúd Abbász mégis tárgyalna Izraellel

ÚMSZ

Saját korábbi fenyegetéseire rációlvá Mahmúd Abbász palesztin elnök értésre adta, hogy folytathatja a béketárgyalásokat Izraellel akkor is, ha a zsidó állam nem hosszabbítja meg a telepítési moratóriumot. Mahmúd Abbász mindedig azt mondta, hogy feláll a zöld asztal mellől, ha Izrael folytatja az építkezéseket a ciszjordániai zsidó kolóniákon a tíz hónappal ezelőtt meghirdetett tilalom lejárta, azaz szeptember 26. után. Mahmúd Abbász kedden este New Yorkban tartott zártkörű tanácskozást amerikai zsidó vezetőkkel, volt diplomákkal és politikusokkal. A megbeszélésen a palesztin vezető egyértelművé tette, hogy folytatni akarja a párbeszédet Izraellel akkor is, ha a moratórium megszűnik.

Eközben izraeli rendőrök behatoltak az iszlám harmadik legszentebb helye, a jeruzsálemi al-Aksza mecset előtti területre, hogy visszaszorítsák a közeli zsidó szent helyen imádkozókat közel dobáló palesztinokat. A Jeruzsálem keleti részén lévő Siratófalnál imádkozókat támadták meg a kődobálók, akik a rendőrök elől behúzódtak a mecsetbe. Az izraeli rendőrség szóvivője szerint a rohamrendőröket visszavonták, miután az indulatok lecsönnesedtek, s nyugodtabbá vált a helyzet.

Az ügy előzménye, hogy palesztin fiatalok csoportjai a nap folyamán többször összecsaptak az izraeli rendőrökkel azután, hogy aznap a hajnali órákban zsidó telepésekkel lezajlott fegyveres összetűzésben meghalt egy palesztin személy, legalább két másik pedig megsebesült az arabok lakta Kelet-Jeruzsálem Szilván nevű negyedében. ◀

Az MPP perelné a rágalmazó PRM-t

Kovács Zsolt

Ellopták a román zászlót a Nagy-Románia Párt (PRM) sepsiszentgyörgyi székhelyéről. Gică Agrigoroaie Kovászna megyei pártelnök ismeretlen tettesek ellen tett panaszt a rendőrségen, mivel szerinte románellenes akcióról van szó. A PRM háromszéki vezetője szerint a zászlót láncokkal erősítették az épület homlokzatához, ugyanis nem először lopták el vagy rongálták meg. Agrigoroaie a sajtónak kifejtette: az elkövetők csakis az RMDSZ vagy az MPP szimpatizánsai lehetnek, akik rosszindulatból gyalázták meg a román zászlót. A PRM megyei székháza az Olt negyedben, egy tömbház földszintjén található, így bárki könnyen eltávolíthatja a zászlót a tartóból – mondta a pártelnök. A szélsőjobb pártelnök feltevését Kulcsár Terza József, az MPP Kovászna megyei elnöke visszautasította. „Az MPP kitűzi és nem leveszi a zászlókat” – fogalmazott. Hozzátette: a polgári párt azt szeretné, hogy a székely zászló is ki legyen tűzve az intézményekre, és nem zavarja a román zászló. „Amit Gică Agrigoroaie csinál, az politikai vandalizmus, ezért fontolgatjuk, hogy bűnügyi eljárást indítunk ellene rágalmazás miatt” – mondta Kulcsár Terza. Azt is elképzelhetőnek tartja, hogy egy olyan román ember vette le a zászlót, aki neheztel a PRM-re, mert az nem csinál semmit. Gică Agrigoroaie ugyanis két éve képviselő a Kovászna Megyei Tanácsban, de még egyetlen felszólalása sem volt – tette hozzá Kulcsár Terza József. ◀

„Gyalázatos” alku

M. Á. Zs.

Gyalázatosnak nevezte az ellenzék és a kormánypárt között a nyugdíjtörvény kapcsán kiobbant vitát Traian Bănescu államfő, hozzátéve, a Szociáldemokrata Párt (PSD) viselkedéséből ítélve arra hajlik, hogy igazat adjon Roberta Anastase házelnöknek a két párt közötti titkos tárgyalásokat illetően. „Ha Victor Ponta szociáldemokrata elnökre hallgatok, akkor nem volt elég képviselő a tereben, ha viszont a házelnökre, akinek írásos dokumentumai is vannak, akkor a PSD pénzt kért azért, hogy elhagyja a termet, és elárulja a nyugdíjasokat” – foglalt állást Bănescu államfő a kórádió-

nak adott interjújában. Hozzátette: alkotmányellenes lenne, ha beavatkozna a parlamenti pártok közötti vitákba. Pontát „éretlennek” és a „demokratikus szabályokat nem ismerő ügyésznek” nevezte, amiért keddi felszólalását követően meg sem várta, hogy válaszoljon, frakciója élén kivonult az ülésteremből.

A PSD elnöke ugyanazokkal a fogalmakkal élve válaszolt az államfő vádjaira, szerinte a nyugdíjtörvénykor tapasztalt csalás mögött Traian Bănescu áll, hozzátéve, hogy „a vén tolvaj tengerészek félnek a fiatal ügyészek-től, mert azok elcsipik és megfizetik a kárt”.

Ioan Oltean demokrata-liberális alelnök szerint a két párt

közötti titkos tárgyalások rutinszerűek a parlamentben, és általában arra vonatkoznak, hogy az ellenzék ne éljen vissza a parlamenti procedúrák adta lehetőségeivel a törvényhozási munka hátráltatása céljából. „Láttam valaha olyan tolvajt, aki azonnal elismeri tettét? A PSD tagadja, de nekünk megtámadhatatlan bizonyítékaink vannak azzal kapcsolatban, hogy 127 milliárd lejt kértek azért, hogy kivonuljanak a plénumból” – fogalmazott Oltean. Hozzátette: a tárgyalások általában a frakcióvezetők között zajlanak, de a pártelnökök beleegyezésével, ezért nem hiszi el Victor Pontának, hogy nem tudott az alkuról. ◀

Traian Bănescu államfő izelítőt kapott abból, hogy milyen amikor az ellenzék nincs a tereben

Fotó: Tofán Levente

A román honatyák szerint durva jogsértés a kitoloncolás

Folytatás az 1. oldalról

A parlament emlékeztet: az Európai Unió az államok és állampolgárok olyan közössége, amely a demokratikus értékeken alapul, mint amilyen a türelem, a másághoz való jog, a kulturális és etnikai sokszínűség, a vallásszabadság tiszteletben tartása, az etnikai megkülönböztetés elutasítása. A honatyák üdvözlék az Európai Parlamentnek, az Európai Bizottságnak és az Európai Tanács Parlamentai Közgyűlésének a kitoloncolásokat elítélő elvi állásfoglalásait. A parlament szükségesnek látja, hogy a mostanihoz hasonló válsághelyzetek kialakulásakor a román hatóságok azonnal és magas szinten reagáljanak, gyors megoldásokat keressenek. Ezáltal megelőzhetik a külföldön lévő román állampolgárok helyzetének súlyosbodását, akárcsak azt, hogy

mindez kedvezőtlenül hasonn a Románia és más EU-tagállamok közötti kapcsolatokra – hangsúlyozzák a dokumentumban.

A honatyák azt kérik a román kormánytól és Traian Bănescu államfőtől, hogy politikai, diplomáciai és adminisztratív téren tegyenek meg mindent a román állampolgárok alapjogainak védelméért, hiszen európai állampolgárokról van szó. Európai és országos szintű stratégia kidolgozását is szükségesnek látják annak érdekében, hogy a roma származású állampolgárok beilleszkedhessenek annak az országnak a társadalmába, ahol élnek. A honatyák nyilatkozatukban határozottan elutasítanak minden olyan politikai kísérletet, amely mesterséges módon össze akarja kötni a romák problémáját Romániának a schengeni övezethez jövő tavasszal esedékes csatlakozásával. ◀

Bănescu a kitoloncolás megállítását kérte Sarkozytól

Traian Bănescu arra kérte Nicolas Sarkozy francia elnököt, hogy próbálja megállítani a romániai cigányok kitoloncolásának folyamatát – erről tegnap az államfő maga tájékoztatta Bukarestben külföldi újságírók egy csoportját. A politikus az Európai Tanács legutóbbi ülésén fordult ezzel a kéréssel francia kollégájához, aki – mint a román államfő fogalmazott – nem adott rá semmiféle világos választ. Traian Bănescu jelezte, erre a kérdésre a következő hetekben várható újabb találkozásokon térnek vissza. „A hazatoloncolás hosszú távon nem segít” – mondta Bănescu.

Már nem jelent menedéket az alkotmányossági kifogás

Cs. P. T.

Alkotmányosnak ítélte tegnap az Alkotmánybíróság, így hamarosan érvénybe lép az a törvény, amely szerint egy per során emelt alkotmányossági kifogás többé nem függeszti fel automatikusan az ügy tárgyalását. A törvényt a Szociáldemokrata Párt és a Konzervatív Párt összesen negyven szenátora támogatta meg az Alkotmánybíróságon. A jogszabályt augusztus 24-én fogadta el a szenátus: 69 honatyája szavazta meg, éppen annyian, ahány szavazatra szükség volt az elfogadásához. Egy évvel ezelőtt egyszer már megbukott ez a törvénytervezet, akkor 68 szavazatot kapott a felsőházban. A jogszabály tulajdonképpen az Alkotmánybíróság működését szabályozó törvényt módosítja. Törli azt a cikelyt, amely szerint „az alkot-

mányossági kifogások tárgyalása idejére a pert felfüggesztik”.

Az ügyvédé által benyújtott alkotmányossági kifogások egyébként nem egy üzlettembert, politikust segítettek abban, hogy felfüggesztessek vagy megnyerjék az ellenük indított bünvádi vagy polgári pert, esetleg új, számukra kedvezőbb mederbe tereljék a bírósági tárgyalásokat. Ez az eljárás emellett sokszor egyes törvények módosítását is eredményezte a parlamentben. Ez egyik legismertebb eset a korrupcióváladt Adrian Năstase volt miniszterelnöké. A politikus ügyvédje a miniszteri felelősségvállalás törvényével kapcsolatban emelt alkotmányossági kifogásokat. Az Alkotmánybíróság helyt adott a kifogásoknak, és ennek eredményeként a politikus ellen zajló bünvádi eljárást is újra kellett kezdeni. ◀

Alkotmányos a „63-as” is

Alkotmányossá nyilvánította tegnap a taláros testület a „hírhedt” 63-as sürgősségi kormányrendeletet is. Ez a jogszabály írta elő, hogy az önkormányzatok alkalmazottai számának arányosnak kell lennie az adott település lakosságának számával. A rendelet nagy port kavart fel, mert elbocsátásokhoz vezetett, amelyek nem kímélték a helyhatóságok fennhatósága alá tartozó kulturális intézményeket sem. A rendeletet a nép ügyvédje támadta meg az Alkotmánybíróságon a Nemzeti Liberális Párt kérésére.

Siralomvölgyi kutyakomédia

Bogdán Tibor

Több millió kiszolgáltott, eszközeit tekintve gyakorlatilag tehetetlen ember került a sebtiben összetakolt, minden szakmaiságot, szociális érzékenységet nélkülöző nyugdíjtörvényvel együtt pár száz hozzá nem értő, lelkiismeretlen, haszonleső (kormánypárti, ellenzéki – jó ideje teljesen egyre megy) politikusk kezébe. A tét: hatmillió, zömmel a szegények között határán tengődő, a lét peremére sodródott nyugdíjas sorsa; sokuk esetében csak némi túlzással, egyeseknél pedig egyenesen a szó szoros értelmében: élete. A kormányzó Demokrata-Liberális Párt azt igyekszik elhárítani, hogy éppen a nyugdíjasok érdekében, a nyugdíjrendszer összeomlását elkerülendő ellenzi a nyugdíjpon értékének növelését, miközben az ellenzék azt állítja nem kevesebb felelőtlen határozottsággal, hogy bőven van pénz a nyugdíjnövelésre. Persze a parlament arra való, hogy a vélemények, álláspontok szikrázó összetűzéséből minél tökéletesebb törvények kerüljenek ki az eltérő nézetek eme demokratikus olvasztótégelyéből. A szabályozó kivételt a román törvényhozás – a jó ideje a legkevésbé tekintélyes örvendő intézmények egyike – jelenti, ahol az utóbbi idők történései még romániai viszonylatban is minden képzelet felülmúltnak, akárcsak egyébként a jogállamiság többi fóruma esetében.

Milyen megbecsülésnek örvendhet az a parlament – a jogállamiság legfontosabb intézménye, az ország legfelsőbb törvényhozási fóruma –, ahol 80 honatya 170 szavazatot adhat le egyetlen törvényre; és amely tudatosan fogad el soha nem alkalmazható jogszabályokat, mint amilyen a pedagógusok ötvenszázalékos béremelését kimondó törvény. Milyen köztiszteltet várhat el az az államfő – a legfőbb állami méltóság betöltője –, aki habozás nélkül aláírja ugyanezt a törvényt, hogy utána a jogszabály képtelenségéről beszéljen. Milyen lehet annak a kormánynak a reputációja, amely naponta szegi meg ígéreteit, vonja vissza rendelkezéseit, hoz egymással homlokegyenest ellenkező törvényeket. Ki hihet még abban az igazságszolgáltatásban, amely eleve szakmaiatlannal megfogalmazott vádakkal hagyja futni a tetteseket, megteremtve ezzel a korrupció nélküli korrupció országát. És milyen lehet annak az országnak a nemzetközi megítélése, amelyben mindez húsz év óta zavartalanul – és büntetlenül! – megtörténhet. Mindezek után pedig már csak egyetlen kérdés marad: milyen lehet annak a – fogyatkozó – húsz-egynéhány millió nyugdíjasnak, foglalkoztatottnak, munkanélkülinek, öregnek, fiatalnak, nőnek, férfinak, gyermeknek a jövője, aki ki tudja, milyen meggondoltságból – előrehaladott életkor, tehetetlenség, a kalandvágy lankadása, a szakma hiánya, családi köitődések, az utolsóként meghaló remény, vagy egyszerűen a szülőföld (manapság inkább csak ostobaságnak minősülő) szeretete miatt – továbbra is önkéntesen vállalja e siralomvölgyi kutyakomédia ártatlan áldozatának szerepét.

Román lapszemle

A romániai betegek együtöde nem veszi igénybe az állami egészségügyi szolgáltatásokat. A magánklinikák együttes forgalma megközelíti a félmilliárd eurót, míg az egészségügyi tárca idei költségvetése alig haladta meg az egymilliárd eurót. (Gándul) ▶ A 3000 lejnél nagyobb banki betétekkel rendelkezők nem részesülnek többé fűtéstámogatásban. (Gándul) ▶ A fővárosi Magheru sugárút 7 helyet esett a világ legdrágább bevásárló utcáit rangsoroló jegyzékben. A jelenleg 777 euró/m²-es bér a 47. helyre volt elegendő. Első helyen továbbra is a New York-i 5. sugárút van, ahol 16.257 euróért kínálják a bérlemények m²-ét. (Jurnalul Național)

Ki lehet magyar állampolgár?

1993-ban született meg a magyar állampolgárság elnyerését szabályozó új törvény. A jogszabályt idén május 17-én az Országgyűléshez a FIDESZ és a Kereszténydemokrata Párt képviselőcsoportja nevében Orbán Viktor, Semjén Zsolt, Kövér László, Németh Zsolt és Kósa Lajos által benyújtott törvényjavaslattal módosították.

B. T.

► Több mint egy hónappal ezelőtt, augusztus 20-án lépett életbe a magyar állampolgárság megadásáról szóló, módosított jogszabály. A törvény 2011. január elsejétől válik alkalmazhatóvá.

Ne sértse a közbiztonságot és a nemzetbiztonságot

A magyar állampolgárság keletkezésének, megszerzésének és megszűnésének szabályairól szóló törvényt az Országgyűlés a magyar állampolgárság erkölcsi súlyának megőrzése és az állampolgárok Magyar Köztársasághoz való kötődésének erősítése érdekében, a magyar állampolgársági jog hagyományait és a nemzetközi szerződések előírásait figyelembe véve alkotta meg.

A módosított állampolgársági törvény számos új elemet tartalmaz a 17 évvel ezelőtt elfogadott jogszabályhoz képest. Az alapelvek tekintetében változatlanul hagyja a kitélt, miszerint „a magyar állampolgárok között az állampolgárság keletkezésének, illetőleg megszerzésének jogcíme alapján különbséget tenni nem lehet”, illetve senkit nem lehet állampolgárságától, illetve állampolgársága megváltoztatásának jogától önkényesen megfosztani. Ugyanakkor kimondja: a jogszabály a személy akaratszabadságának tiszteletben tartása mellett elősegíti a család állampolgárságának egységét, a honlanság eseteinek csökkentését, biztosítja a személyes adatok védelmét.

A magyar állampolgárság honosítás útján történő megszerzését illetően úgyszintén érvényes marad a korábbi rendelkezés, amelynek megfelelően saját kérelme alapján honosítható az a nem magyar állampolgár, aki a kérelem betérjesztését megelőzően nyolc évig folyamatosan Magyarországon lakott, a magyar jog szerint büntetlen előéletű, a kérelem elbírálásakor ellene magyar bíróság előtt büntetőeljárás nincs folyamatban, illetve megélhetése és lakóhelye Magyarországon biztosított. Azt a magyar állampolgárt, aki egyidejűleg más államnak is állampolgára – ha törvény másként nem rendelkezik –, a magyar jog alkalmazása szempontjából magyar állampolgárnak kell tekinteni.

Pontosításnak számít viszont az a kitélt, amely a honosítást csak akkor teszi lehe-

tővé, ha az a Magyar Köztársaság közbiztonságát és nemzetbiztonságát – azaz, az előző változattól eltérően, nem csupán érdekeit – nem sérti. Kedvezményesen honosítható az a nem magyar állampolgár, akinek felmenője magyar állampolgár volt vagy valószínűsíthető magyarországi származását és magyar nyelvtudását igazolja.

Szükséges iratok

Születésénél fogva, leszármazással magyar állampolgárrá válik a magyar állampolgár gyermeke. A nem magyar állampolgár szülő gyer-

a magyar kormány által kijelölt, az állampolgársági ügyintézésért felelős szervhez lehet benyújtani.

Az állampolgársági kérelemnek tartalmaznia kell az érintett személyi adatait (név, lakcím, születési, házasságkötési adatai), felmenői személyi adatait, valamint az állampolgárságra, külföldre távozás időpontjára vonatkozó adatokat. Az állampolgársági kérelemhez a kérelmezőnek mellékelnie kell születési anyakönyvi kivonatát és a családi állapotát igazoló okiratokat. Ha a kérelem hiányos vagy az elbíráláshoz szükséges adatokat nem tar-

tól. A honosítást kérő külföldi egyidejűleg kérheti azt, hogy saját vagy felmenője egykori magyar születési családi nevét viselhesse; többtagú születési családi nevéből egy vagy több tag, valamint születési és házassági nevéből a nemre utaló végződés vagy névelem elhagyását, továbbá utónevének magyar megfelelőjét.

Hatálytalanná váló törvények

E törvény életbelépésével hatályát veszti az állampolgárságról szóló 1957. évi V. törvény és a végrehajtásáról szóló 1957. évi 55. törvényerejű rendelet; a magyar állampolgárságtól megfosztó határozatok hatályának megszűnéséről szóló, az 1990. évi XXVII. törvény és a módosításáról rendelkező 1990. évi XXXII. törvény; a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak,

zi: az Alkotmány kimondja, hogy „a Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását.” A világban és a Kárpát-medencében élő magyarság körében az elmúlt 20 évben időről-időre felbukkant igényként, hogy az anyaországgal való kapcsolattartásban és magyarságuk megtartásában komoly segítséget jelentene – külföldi példák nyomán – egy egyszerűsített honosítási eljárás bevezetése.

A jogszabály célja a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításán keresztül az úgynevezett kettős állampolgárság, azaz a határon túli magyarok számára egyszerűsített, kedvezményes állampolgárság-szerzés biztosítása. Bár a jelenlegi idegenrendészeti és állampolgársági szabályozás is tartalmaz kedvezménye-

is minden állam saját joga szerint határozza meg, hogy kik az állampolgárai.

Az Alkotmánybíróságnak a kettős állampolgárság ügyében tartott népszavazásról szóló határozataiból következik az, hogy kettős állampolgárság létrehozatala elvileg nem ellentétes Magyarország nemzetközi kötelezettségeivel, a diszkrimináció tilalmába nem ütközik sem a nyelv szerinti, sem pedig a leszármazás szerinti különbségtétel. Európában több ország állampolgársági joga is egyszerűsített, kedvezményes eljárást tesz lehetővé, hasonlóan a javasolt magyar szabályozáshoz. Az utóbbi években egyre több ország ismeri el a kettős állampolgárságot, az egykor még azt merően elutasítók is ma már értékeknek tekintik.

Megjegyzendő, hogy a törvény nem teljesen újdonság a magyar jogrendszerben, hiszen már az első magyar állampolgársági törvény és az 1886. évi IV. törvények is ismerte a határon túli magyarok, a csángók egyszerűsített honosítási eljárását.

Összetett feladat

A jogszabály konkrét gyakorlati alkalmazása nem lesz egyszerű dolog, amint Wetzel Tamás, a magyar állampolgársági törvény végrehajtását felügyelő miniszteri biztos elmondta, az eljárószerveknek csaknem 200 embert kell felvenniük, biztosítva számukra a munkakörülményeket, és teljesen új informatikai rendszert is ki kell alakítani a minél gyorsabb ügyintézés érdekében, ezért lehet csak január 1-jétől igényelni az állampolgárságot. A zökkenőmentesség érdekében a kormány a törvényt módosítást követően összesen 830 millió forintot utalt ki az illetékes szerveknek. Októberben külön internetes oldalt hoznak létre, amelyen az igénylők számára hasznos információkat, a leggyakrabban feltett kérdések válaszait ismertetik majd. Szerepelni fog a weboldalon többek között a kérelmezési procedúra, illetve az is, hogy milyen jogai és kötelezettségei vannak az igénylőknek.

A csángó magyarok számára külön cikket dolgoztak ki a követelményrendszerben, így kizárólag az ő esetükben lesz elfogadható az, ha „valószínűsíthető magyarországi származásukat”. Ez négy-öt kritérium alapján állapítható meg, erről is tájékozódni lehet majd az új honlapon.

A magyar állampolgárság igénylésével a kérelmezők nem esnek el a magyarigazolvánnyal járó kedvezményektől abban az esetben, ha továbbra is megtartják eredeti lakhelyüket.

Wetzel Tamás egyébként első évben 300 ezer kérelemre számít. ◀

A magyar Országgyűlés – a kettős állampolgárság „laboratóriuma”

Fotó: archív

mekének magyar állampolgársága a születés napjára visszaható hatállyal keletkezik, ha másik szülője – teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat, utólagos házasságkötés, továbbá az apaság vagy az anyaság bírói megállapítása alapján – magyar állampolgár. Ellenkező bizonyításig magyar állampolgárnak kell tekinteni a Magyarországon lakóhellyel rendelkező hontalan Magyarországon született gyermekekét, valamint az ismeretlen szülőktől származó, Magyarországon talált gyermeket.

Ami az állampolgárság megszerzésére irányuló nyilatkozatot és kérelmet illeti, azt az új szabályozás szerint a települési – városban a kerületi – önkormányzat, polgármesteri hivatal anyakönyvvezetőjéhez, a külön jogszabályban meghatározott körzetközponti jegyző székhelyén működő anyakönyvvezetőhöz, a magyar konzuli tisztviselőhöz, illetve

talmazza, a belügyminiszter a kérelmezőt más közokiratok bemutatására is felhívhatja. Ilyenek különösen: a hatósági erkölcsi bizonyítvány, az állampolgársági bizonyítvány, a honosítási, visszahonosítási, elbocsátási okirat, a magyar útlevél, az illetőségi bizonyítvány, továbbá a születési, házassági, halotti anyakönyvi okirat. Idegen nyelvű okiratot hiteles magyar nyelvű fordítással ellátva kell a kérelemhez csatolni.

Az állampolgársági eljárás során a belügyminiszter betelkint az anyakönyvbe, az anyakönyvi alapiratokba, és ezekről másolatot kérhet; adatot kérhet és betekinthez a polgárok személyi adat- és lakcímnnyilvántartásába; adatról kérhet a rendőrségi és a büntettestek nyilvántartásából, illetve véleményt kérhet a jegyzőtől, a konzultól, a gyámhatóságtól és az idegenrendészeti hatóságoktól, a rendőrségtől és az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat-

valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 1-2. paragrafus; az egyes tanácsi testületi hatáskörök módosításáról szóló 1972. évi 21. törvényerejű rendelet 7. paragrafus.

A törvény felhatalmazza a kormányt egyebek között arra, hogy megállapítsa a miniszter e jogszabályban meghatározott feladatainak részletes szabályait, a polgármesterek az eskű vagy fogadalom letételével kapcsolatos feladatait; a jegyzőnek, az anyakönyvvezetőnek és a konzulnak az állampolgársági kérelmek átvételével, az okiratok továbbításával, valamint a hatósági nyilvántartások értesítésével kapcsolatos feladatait; az eljárásban használandó formanyomtatványokat.

Indoklás

Végül a törvény indoklásáról szóló fejezet leszöge-

ket a Magyarország határain kívül élő magyarság számára, azonban az egymásra épülő eljárások gyakran hosszadalmasak voltak, felesleges adminisztratív terhet jelentettek, így az anyaországgal való kapcsolattartás megnehezült.

Nem automatikus folyamat

Természetesen mindez nem jelenti az állampolgárság kollektív és automatikus megadását, így csak egyedi kérelem alapján lehetséges az igény elismerése. Az állampolgárságról szóló magyar döntés jogalapja a nemzetközi jogban vitathatatlan: az állam szuverenitása alapján szabadon határoz állampolgársága megszerzésének szabályairól. Az Európa Tanács keretében, 1997. november 6-án kelt, az állampolgárságról szóló Európai Egyezmény (kihirdette a 2002. évi III. törvény) szerint

Lap-top

A nap címe. Băsescu elismeri: a PSD pénzt kapott a PD-L-től, hogy hagyja el a termet a nyugdíjtörvény megszavazásakor, *Adevărul*.

Magyarázat. Az „elismeréssel” az államfő minden idők legostobább képviselőházi elnökét, Roberta Anastasét akarja megmenteni. Sikertelenül, de egyben felfedve a mechanizmust, amellyel nálunk a politikusok a közvéleményt manipulálják. Ennek lényege: ha valaki valamivel megvádol, a legjobb védekezés a támadás – vádold meg egy még súlyosabb dologgal. A pech az, hogy míg a közvélemény ezt beveszi, az igazságszolgáltatásnak nehezebben lehet elterelni a figyelmét. Ha például valaki bepereli Roberta Anastasét, amiért csalással vitt keresztül egy törvényt, kvórumot és kellő számú szavazatot hazudva-hamisítva, akkor e vád alapossága helyett még a romániai igazságszolgáltatás sem fogja azt vizsgálni, hogy a PD-L megvásárolta-e a PSD-t. Arra külön vizsgálat indul – amúgy a PD-L-sek nagy eszét mutatja, hogy amennyiben csakugyan megtörtént az ocsmánybunda, akkor is rosszul állnak, hiszen ők a megvesztegetők, ők fizették le a szocikat. (Arról nem is beszélve, hogy mi jár annak a maffiózónak, aki kiadja az „üzletfelét”! Az államelnökkel is baj lehet, ha már ez a betyárbecsület sem működik benne.)

Inkább a lustaság. Az *Azi* rokonszenvenvvel ír az egyik szakszervezeti vezető elkéséréséről, amiért a főváros civil lakossága nem támogatja eléggé a sztrájkmegmozdulásokat. Szögezzük azért le: nem azért, mintha meg lenne elégedve.

Csupa kétely. Vasile Dâncu volt szocialista tárcavezető kijelentette, hogy ő nem hisz a válságkormányokban, írja a *Curierul național*. Igaz, a szociológus nem hisz a koalíciós kormányokban sem, sőt abban is kételkedik, hogy „miután a PSD és a PNL hatalomra kerül a PD-L után, megoldódik a politikai osztály iránti bizalmatlanság kérdése”. Ami azt illeti, mi sem hisszük ezt.

A nap állítmánya. A kormány szilárdan áll a talpán, jelentette ki az ENSZ-ben Emil Boc, mielőtt beleesett volna a sülőlyukba.

Minden napra egy mondás

„Ha az erény aludt, felfrisülten fog fölkelni.”
Friedrich Nietzsche

Helyzetkép

Horváth István

Más dimenzió

– Nem tudom, hogyan kezdjek neki arról a végéről. Igazából nem is vagyok képes felfogni ezt a homályos utalást, ezt a számomra érthetetlen kijelentést. Csak ahhoz tudok hozzáfogni, amit ismerek.

– Dehát mi az, amit ismer? Csakis olyasmit ismer, ami már befejeződött, ami elmúlt. Csak a tegnapot ismeri, mi pedig azt mondjuk: kezdje onnan, amit nem ismer, és éljen ebből kiindulva. Ha azt kérdezi: hogyan éljek ebből kiindulva?, akkor ezzel a múlt mintáját idézi meg. De ha az ismeretlennel él, akkor szabadságban él, a szabadságból kiindulva cselekszik, és ez a szeretet. Ha azt mondja: tudom, mi a szeretet, akkor nem tudja, mi az. Egészen biztosan nem a gyönyör emléke, felidézése. Ha pedig ez így van, akkor éljen azzal, amit nem ismer.

– Tényleg nem tudom, miről beszél. Egyre inkább bonyolítja a problémát.

– Nagyon egyszerű dolgot kérek. Azt mondom, hogy minél mélyebbre ás, a dolog annál inkább ott lesz. (...) Ön vagy azt kívánja, hogy új lépteket jelöljenek ki az ön számára, vagy a saját lépéseit akarja megtenni, amelyek egy teljesen más dimenzióba vezetnek. De ha nem tudja, hogy mi ez a dimenzió, akkor akármerre lépeget vagy akármilyen nyomon jár is, ez csakis a már ismerthez fogja elvezetni. Ne törődjön tehát az egészszel, kezdje a túlsó végén. Legyen csendben, és rá fog jönni.

– De én nem tudom, hogyan kell csendben lenni.

– Helyben vagyunk, visszajutottunk a hogyanhoz, és a hogyanhoz soha nincs vége. Minden tudás a rossz oldalon van. Aki tud, az már a sírban van. A létezés nem a tudás.

Jiddu Krishnamurti: *Nincs más forradalom.*
Fordította: Erős László Antal

SZELLEMIKÉZÉS

Fehér lovas

A második bécsi döntés kapcsán sokan és sokat írtak Horthy Miklósról, hadd mondjam én is el a nevéhez kapcsolódó élményeim. Az első az, hogy sok erdélyi gyerekkel együtt, olyan nagy magyar voltam az alatt a pár év alatt, hogy nagyobb már nem is lehettem! Ugyanis ingem-gatyám piros-fehér-zöld vászonból készült. Édesanyám elmondása szerint, a nemzeti zászlón kívül más kelmét sokáig nem lehetett kapni a falusi boltokban. Arra is jól emlékszem, hogy vonultak az utcán a leventék, és énekelték: „Horthy Miklós, én is a tied vagyok / Viselem a fényes kisseronyom. / Kisseronyom, rózsafa a nyele / Rá van írva Horthy Miklós neve”.

Meg arra is emlékszem: édesapám mennyire örült, hogy 1940 után született kisebb testvéreim nevét már magyar k-val írták a községházán, nem ch-val, mint a nagyobbakét a román hatóságok. Meg arra, hogy édesapám román barátja, az avasi Torz Toma, milyen boldogan újságolta, hogy mostanában náluk is mindig lehet cukrot venni. Meg arra is, hogy megszűntek a lopások a falu határában, többé senkinek nem hajtották el a lovát, birkáját a románok, nem szedték le a cseresznyét, almát, s nem törték fel a hegyi prészázakat. Aztán jött a második világháború, s megint elhajtották a jószágot, feltörték a prészázakat, rettegésben éltünk. A változó hatalom átkozva ejtette ki Horthy nevét, és minden rosszért őt okolták. Jól lehet a nürbergi perben fel se merült, hogy háborús bűnös lenne, a magyar kommunisták fasisztát csináltak belőle, tápot adva a románoknak, szlovákoknak, szerbeknek, hogy sok volt magyar katonát, lakost fasisztaként kezeljenek, táborba hurcoljanak, elűzzenek.

A rendszerváltás utáni években egyszer átutaztam Kenderesen, s megnéztem a Horthy-mauzóleumot. Azok után, hogy mennyi mindent írtak róla a zsidótörvényekben játszott szerepéről, csak ámultam, amikor megpillantottam a Horthy szobra elé frissen letett koszorú feliratát: „A hálás zsidóságtól”.

A múlt években még tovább árnyalódott róla a kép. Kaptam több korabeli pénzt. Például 1941-ben kiadott pengőt, hatnyelvű, köztük román felirattal (zece pengei). S kaptam olyan 1943-ban dátumozott iskolai bizonyítványt, amely egyértelműen igazolta, hogy a szatmári magyar diákok Horthy idejében is tanulták a román nyelvet. Mi több, kötelező volt! Ezek alapján kérdelem: ha Horthy románfaló, akkor Iliescu, Băsescu és a többiek milyen jelzőt érdemelnek? Kétségtelenül nem könnyű, de vajon nem kellene-e mégis árnyaltabban, indulatok nélkül megrajzolni a történelmi kényszerpályán mozgó fehér lovas képét?

Sike Lajos

Déjà vu?

Az Európai Bizottságban a romániai és bulgáriai romák kiutasítása körül kibontakozott indulatos szóváltás szimptomatikus jelensége a kérdéskör kezelésének.

Sarkozy francia elnök és a bizottság emberjogi biztosa, a luxemburgi Viviane Reding ugyanis nézetem szerint szinte azonos mértékben valóságidegen ideológiákat képviselnek, s ezt tudat alatt mindketten érzik is. Sarkozynek meggyőződése, hogy a problémát a romák beilleszkedési képtelensége okozza. Szerinte nem igaz az, hogy a romákat a többségi társadalom nem hajlandó befogadni. Ha a roma szülők iskolába járatnák gyerekeiket, a kérdés egyetlen generáció alatt megoldódhatna. Sajnos azonban a szülők maguk akadályozzák gyerekeik beilleszkedését, maguk engednek a közösségenes attitűdök, a lopás, a munkakerülés, a nomád létforma csábításának.

A bizottság emberjogi biztosa ezzel szemben arról van mélyen meggyőződve, hogy a roma közösségek hátrányos helyzetét kizárólag a többségi társadalom előítéletei, kirekesztő reflexei okozzák. Ha mi többségi feladnánk a romákkal szembeni rasszista előítéleteinket, a probléma egy csapásra megoldódhatna. A romák örömmel integrálódnának a többségi közösségekbe.

Nyilvánvaló, hogy az igazság ezúttal is valahol közepben van. Csakhogy, ahhoz, hogy rátalálhassunk, egyrészt az „előítélet” anti-rasszista, másrészt az „öröklött tulajdonságok” rasszista fogalmát kellene felülvizsgálunk. Az, amit a szembenálló felek előítéletnek, illetve öröklött tulajdonságnak neveznek, az esetek túlnyomó részében sajnos utólag is igazolódik. Azt kellene tehát megvizsgálni, hogy mi okozza ezeket a tipikus (a szóban forgó közösségek többségére jellemző) reakció-módokat?

A jelek arra utalnak, hogy mint minden társadalmi probléma esetében, itt is kölcsönösséggel állunk szemben. A roma társadalmak – többség által nemes felháborodással megbélyegzett – „erkölcsnélkülisége”: a társadalomból kizárított közösségek mindenkorai reakciója. Az ókori rabszolgákat, a ké-

ső feudális kor jobbágyait és a korai kapitalizmus proletárjait ugyanazok a „közösségellenes” vonások jellemezték, mint a romákat vagy az arabokat. Azok, akiket a többségi társadalom nem fogad be, vagy kizárított önmagából, úgy lázadnak a rájuk erőszakolt „rend” ellen, hogy ott próbálják szabotálni, ahol tehetik. Ha emberségesnek fogadnák el adott társadalmak hazugul képmutató erkölcsiségét, azzal önmaguk kirekesztettségüket, megalázottságukat szentesítik.

Márpedig a romákat a befogadó társadalmak kivétel nélkül olyan társadalmi helyzetbe szerették volna kényszeríteni, amelyhez viszonyítva azok saját nomád létformájukat joggal érezték emberhez méltóbbnak. A romák és az egyéb társadalmi rétegek többségi társadalomtól való elzárkózására a többségi közösségek megvetéssel és kirekesztéssel reagáltak.

Így alakultak ki azok az előítéletesnek nevezett kölcsönös reakció-módok, amelyek lehetetlenné teszik a beilleszkedést. S ezeken az egyéni asszimilációt erőltető iskolarendszer sem képes változtatni. De ha ez így

van, kísérlet kellene tenni végre a romák közösségi integrálására. Annál is inkább, mert az adott közösségeken belül – csirájukban legalábbis – léteznek és mindig is léteztek azok az erkölcsi normák, amelyeket a többségi romákon oly agresszíven számon kér. Ezek a normák a romák szemében csupán a többséghez fűződő kapcsolatokban válnak viszonylagossá. Hogy ez a helyzet megszűnhessen, a roma közösségeknek valóban egyenjogúaknak kellene érezniük magukat a többségi közösségekkel. S ez nem az többség előítélet-mentességén múlik, hanem azon, hogy a rájuk vonatkozó kérdésekben ők maguk és ne a többség képviselői dönhessenek. Úgy tűnik, a romák integrációjának ugyanaz a feltétele, mint bármely más kisebbségé: az autonómia.

Ha ennek a ténynek a felismeréséhez vezetne, Sarkozy és Viviane Reding gyűlölködéstől sem mentes összecsapása akár hasznossá is válhatna. De ha a kérdést továbbra is közös erővel szőnyeg alá söprik, a többség számára elfogadhatónak tűnő „megoldással” ismét az Európa-szerzte mind vérmesebbé váló szélsőjobb rukkolt elő. Az embernek sajnos egyre inkább déjà vu érzése van.

Bíró Béla

Röviden

Marad a B-besorolás

Nem módosított Románia B-kategóriás besorolásán a Coface, így az ország Bulgária mellett a közép-kelet európai övezet leggyengébb szereplője maradt – írta a *Mediafax*. A ratingintézet rámutat ugyanakkor arra is, hogy az idei 1,5 százalékos visszaesést követően 2011-ben enyhe gazdasági fellendülésen fog átmenni az ország. Míg az export és az ipari termelés lesznek a fő húzóerők, a makrogazdasági stabilitás nagyban függ majd a kormányzat teljesítményétől.

Holnap dönt az IMF

Holnap elemzi a Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgatótanácsa romániai küldöttségének jelentését, mely a július 26-a és augusztus 4-e közötti bukaresti látogatás eredményeit tartalmazza – írta az *Agerpres*. A pénzügyi döntéstől függ, hogy az ország megkapja-e a készenléti hitel soron következő, ötödik részletét, melynek értéke több mint 900 millió euró.

Gyengült a dollár

Megerősödött tegnap az euró a dollárral szemben (túllépve az 1,34 dolláros küszöböt), miután az amerikai szövetségi bank, a Fed bejelentette, hogy lazítana monetáris politikáján, annak érdekében, hogy szükség esetén támogassa a gazdasági fellendülést – írta a *Mediafax* a *Reuters*-re hivatkozva. Az amerikai valuta 0,9 százalékos veszteséget szenvedett a március közepén mért szintre süllyedve vissza.

„Ágyó” válság

Véget ért Spanyolország és egyben az Európai Unió államadóssági krízise – fogalmazott José Luis Zapatero spanyol miniszterelnök a *Wall Street Journal*-ban megjelent írásában. Kijelentése azt követően látott napvilágot, hogy a japán JPC pénzügyi felmérő AAA besorolással „jutalmazta” az országot. A kormányfő szerint a válság tanulsága az EU számára az, hogy a versenyképesség terén nagyobb konvergenciára, a gazdaságpolitika terén pedig erősebb elvekre van szükség.

Cukortalan limonádék

A gyümölcslevekre vonatkozó direktíva módosítását tervezi az Európai Bizottság, melynek értelmében a nektárok és bizonyos, pontosan meghatározott italok kivételével tiltanak a cukor hozzáadását – írta a *vg.hu*. A tegnapi közzétett javaslat szerint azokban az esetekben, amelyekben az édesítés megengedett, a gyártónak egyértelműen, címkével kell jeleznie a hozzáadott cukor jelenlétét.

Bank–ügyfél állóháború

Szakács Zsuzsanna, Totka László

Nem csillapodik az idei 50-es számú sürgősségi kormányrendelet hatására elindult konfliktushullám a hazai pénzügyi intézetek és elégedetlen klienseik között. A Román Nemzeti Bank (BNR) most azzal sietett az érintettek segítségére, hogy kiadott egy útmutatót, melyben arra bátorítja a szembenálló feleket, hogy próbálják meg törvényszéken kívül, személyes úton rendezni a problémás ügyeket. A *HotNews.ro* szerint a feldühödött ügyfelek újabban egyre jobban szidják a jegybankot is, amiért számos tanácsokon kívül semmit sem tesz a kliensek érdekében – a vádat a BNR azzal hátrítja el, hogy ennél jobban nem avatkozhat bele a pénzügyi intézetek ügyeibe. Szerintük az ilyen típusú elégedetlenség rendezése az Országos Fogyasztóvédelmi Hatóság (ANPC) felségterületéhez tartozik.

„A jelenlegi 'iszapbirkózás' sajnos egy több éve felgyülemelő feszültség eredménye, melynek bekövetkezését szinte látni lehetett. Gyakorlatilag 2004–2005-től kezdve, mióta a hitelezési hullám beindult, nagyon sokan panaszkodtak arra, hogy változó kamatlábú hitelek mindig csak felfele irányban változnak, akkor is amikor a referencia kamatlábak (pl. Euribor, Robor) csökkennek – magyarázta lapunknak Nagy Bálint Zsolt, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának adjunktusa. – Ennek oka természetesen az átláthatatlan, különféle adminisztratív határértékekben (ügynevezett „marzsok”) állt, amelyeket a bankok tetszésük szerint módosíthattak. Jogos tehát az adóssok álláspontja, vigyázni kell azonban, hogy valamilyen köztes utat találjunk, mert ha minden érvényben levő szerződésre egyszerre vezeték ezt be, nagyon nagy és kiszámíthatatlan likviditási kockázatot eredményez a bankok

számára.” Egy jogállamban bárki és bármilyen intézmény beperelhet bárkit – vélekedett a Pénzügyi Tanszék oktató szakember arra a kérdésünkre reagálva, mennyire jellemző globális szinten, hogy a pénzügyi intézetek pert indítanak az állam ellen. Szerinte azonban gyakoribb a fordított példa, hogy a kormány, valamely kormányzati felügyeleti szerven keresztül perel be bankot a részvényesek vagy betétesek védelmében. (Mint ismeretes, a sajtóban olyan meg nem erősített híresztelések röppentek fel, miszerint néhány bank bíróságra menne az 50-es kormányrendelet ügyében, amiért a kormány két magán

közi kamatok (Robor, Euribor, Libor) szintjéhez köti, magas szinten fagyasztva be azokat. Az új előírások jelentős többletkiadásokkal terhelték a pénzügyi intézeteket – például a klienseket értesítő levelek milliói vagy az új kamatszámításra való számítógépes átállás költségei – ezek pedig valamilyen formában szintén az ügyfelek pénztárcáján fognak lecsapódni a közeljövőben. A kormányrendelet ugyanakkor nem változtat azon – vélekednek a banki szakemberek –, hogy az országban riasztó méreteket öltött a késlekedő banki részletek aránya. Szerintük sokan félreértik a rendelet tulajdonképpeni célját és anya-

tileg a fogyasztók érdekében hozott törvényt, így bennem is ott volt a reflex, hogy alá kell írni egyfajta tiltakozást, mert ha nem, akkor ki tudja mi lesz, például elvehetik a lakást. Végül úgy döntöttem, hogy írásban értesítem őket arról, hogy megtagadom az aláírást” – osztotta meg tapasztalatait a Román Kereskedelmi Bank (BCR) kliense, aki a napokban csatlakozott az interneten egy érdekvédő fórumhoz.

A per előszobája

Mint megtudtuk, az elégedetlenek csoportjai nemcsak pénzügyi intézeteként, hanem panasz-típusonként is vál-

Bár megegyezésben reménykednek, az elégedetlen kliensek pénzt és energiát sem sajnálva küzdenek

szerződő fél megállapodásába avatkozott bele.)

A tét óriási: kilencszázmillió euró. Ennyit veszítenének a bankok, ha a kamatszámításban a jelenlegi belső referencia helyét átvinnék a bankközi kamatlábak. A Capital elemzői arra is rámutattak, hogy a rendelet hosszú távon is veszteségeket okoz bankoknak és ügyfeleknek egyaránt – beleértve azokat is, akiknek jelenleg semmi közük hitelhez. Emiatt pedig leginkább a fogyasztóvédelmi ügynökség értelmezése okolható, mely a változó kamatú hiteleket a bank-

gi hasznát, a kamatok csökkenését remélik attól a törvénytől, mely elsősorban a bankszektor nagyobb átláthatósága érdekében született.

Egyéni olvasatok

Ugyanakkor a szakértők szerint a nézeteltérést csak táplálja, hogy a pénzügyi intézetek, illetve az ügyfelek is a maguk módján értelmezik a törvényszöveget. Ezt egy lapunkat felkereső érintett ügyfél is igazolta. „Rájöttem, hogy a bank a maga érdekében értelmezte az erede-

toznak. Bizonyos esetekben háromszázas egységekbe szerveződve perelik a bankot – ennek előfeltétele az internetes fórumon való regisztrálás, ahol a városlisták is kialakulnak az ügyvédhez fordulókat követő csoportjára.

A jegybank napokban kiadott javaslataival összhangban azonban sokan inkább hajlanak a bíróságon kívüli megegyezésre. „Olyan esetet is találok, amikor a panaszosok az eddignél jobb feltételekre kaptak ajánlatot a banktól. Ez lenne számomra is a legelfogadha-

több megoldás” – fogalmazott az ÜMSZ-nek egy név nélkül nyilatkozó, aki egyelőre vár, figyeli a fejleményeket és igyekszik minél jobban informálódni. Hozzátette ugyanakkor: „a bankok nagyon erős pozícióban vannak, és kihasználják azt, hogy az emberek rájuk vannak szorulva és nem ismerik ki magukat a szerződésben.”

Igazi kincseshánya

A fogyasztóvédelmi jogokat erősítő törvénytől felbátorodva sokan bírósághoz fordultak, hogy igazuknak érvényt szerezzenek – ez a réteg pedig valóságos „aranybányává” változott az ügyvédi irodák számára. Jelenleg csupán a dossziék iktatása mintegy ötven euróba kerül. A kliensek zöme azonban átsiklik afölött, hogy a per elvesztése esetén nemcsak a remélt anyagi és erkölcsi sikerről kell lemondania, hanem állnia kell a teljes perköltséget, mely többszáz ezer euróig is felmehet – figyelmeztetnek a szakértők. (Ehhez hozzájárulhat az is, hogy a bankok valószínűleg sztárügyvédekhez fordulnak majd, akiknek honoráriuma is a „többcsillagos” kategóriában van.) Bogdan Baltazar közgazdász szerint a sürgősségi kormányrendeletnek egyetlen anyagi nyertese lesz: éspedig az ügyvédek. A szakember – más elemzőhöz hasonlóan – populista intézkedésnek minősítette a kormány lépését, mely csak ellenségeskedést szít a „kapzsi” bankok ellen.

Mint múlt heti interjúnkban Diósi László, az OTP Románia vezérigazgatója fogalmazott, az elégedetlenkedő ügyfelek esetét nem kell túldimenzionálni, ugyanakkor óvatosabban kellene megítélni a pénzügyi intézetek helyzetét Romániában, mert bankok nélkül nincsen további gazdasági fejlődés és a válságból való kilábalás sem lehetséges az általuk nyújtott hitelek és szolgáltatások nélkül. ◀

Új zabolát kap az EU pénzpiaca

ÜMSZ

Az Európai Parlament (EP) tegnapi strasbourgi plenáris ülésén elfogadta a mérföldkőnek számító, új európai pénzügyi felügyelet létrehozásáról szóló jelentéseket. Dacára néhány tagállam ellenkezésének, hogy megzabolázza a pénzpiacokat, az EP az új szabályozás elfogadásával nagyobb felhatalmazást adott az európai felügyeleti hatóságoknak a bankok és más pénzügyi cégek ellenőrzésére. „A pénzügyi ellenőrzési csomag elfogadása azt mutatja, hogy Európa megértette a

gazdasági válság szolgáltatott leckét” – jelentette ki a pénzügyi csomag irásbeli hozzászólásában Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője. Véleménye szerint a felügyeleti hatóságok létrejötte a teljes európai integráció és az egységesebb európai piac irányába tett lépés.

A parlament a nyár elején már folytatott vitát a kérdésről, de a végső szavazást akkor a képviselők elhalasztották. A nyár folyamán az Európai Bizottsággal és a tagállamokkal folytatott hosszabb tárgyalásokat követően

született meg a törvénycsomag kompromisszumos változata.

Winkler Gyula felhívta a figyelmet arra, hogy az igazi próbatétel a pénzügyi szabályozási csomag alkalmazása lesz. „Az az álláspont is igaz, amely szerint az új európai központi szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük a tagállamok megfelelő hatóságaival, nem pedig helyettesíteniük azokat. Ezzel szemben a válság tanulsága azt mutatja, hogy a különböző tagállamok eltérő módon intézkedtek, ami csökkentette az unió válságellenes fellépésé-

nek hatékonyságát, ezért több koordinációra és nagyobb mértékű uniós összehangolásra van szükség. A dolgok jelenlegi állása szerint az új felügyeleti hatóságoknak nem csak tanácsadási és ajánlásteveői hatáskörük kell hogy legyen. Az új intézmények hatáskörébe egységes szabályok megalkotására és összehangolt európai felügyeletre kell hogy kiterjedjen. Az új európai gazdasági kormányzás erősebb integrációt követel meg a tagállamok részéről” – véli Winkler.

A most létrehozott Európai Rendszerkockázati Tes-

tület feladatköre az európai pénzügyi rendszer makroprudenciális felügyelete, a pénzügyi rendszer egészét fenyegető kockázatok feltárása és a gyors cselekvést igénylő korai figyelmeztetések kiadása. A csomag magába foglalja továbbá a nemzeti felügyeleti hálózatából álló Pénzügyi Felügyeleti Európai Rendszerét, vagyis az Európai Bankfelügyeleti Hatóság, az Európai Biztosítási- és Foglalkoztatási Nyugdíj-felügyeleti Hatóság, valamint az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság létrehozását. ◀

Kordonbontó „népharag”

ÚMSZ

► Könnygázt is be kellett vetniük tegnap a csendőröknek Bukarestben, hogy meg tudják védeni a kormány épületét a Victoria tér előtt tüntető mintegy tízezer szakszervezeti tagtól. A Boc-kabinet megszorító intézkedései ellen tiltakozó tömeg egy része áttörte a Victoria palotát és a teret elválasztó a kordont, s a feldühödött embereket a rendvédelmi erőknek csak nehezen sikerült visszatuszkolniuk a tüntetésre kijelölt területre. A CNSLR-Frăția által összehívott tüntetésen számítani lehetett az incidensekre, ugyanis a Victoria téri gyülekezést megelőzően a szakszervezeti tagok – bemelegítésképpen – a munkaügyi minisztérium épületét tojásokkal dobálták meg.

A kormánypalota előtti tüntetést délután háromra hirdették meg a szervezők, ám a röviddel a csendőrökkel történő összecsapások után – fél öt körül – a tömeg szét is széledt. „Tartottam volna még az embereimet, ám már fáradtak voltak, sokan már reggel korán elindultak, hogy Bukarestbe induljanak” – magyarázta Marius Petcu, a CNSLR-Frăția elnöke.

Az akció után több szakszervezeti tiltakozó arról beszélt: több társuk „a kormány passzivitása miatti dühében”

Itt még lufikkal dobálózta tojások helyett. A tiltakozószorozat a Sanitas egészségügyi szakszervezet kezdte a fővárosban Fotó: Tofán Levente

áttörte a kordont, hogy behatoljon az épületbe. Dühüket csak növelte, hogy ezt a csendőrök könnygáz-spray bevetésével próbálták megakadályozni.

A tegnapi megmozdulásra az ország számos részéből vettek részt közalkalmazotti szférában dolgozók, nyugdíjasok és munkanélküliek. A tömeg transzparenszeket emelt magasba, „Basescu menj Ceaușescu után!”, „A rózsára szavaztatok, egyetek rózsát!” felirattal. A tiltakozó akciót a Sanitas egészségügyi

szakszervezet tagjai kezdték délután, Bukarest egyik terén. Innen vonult a folyamatosan duzzadó tömeg előbb a munkaügyi minisztérium elé, majd a Victoria térre.

A szakszervezetiek a megszorító intézkedések folytatását szerették volna akciójukkal megakadályozni, azt követelték, hogy béreiket már januártól a 2009. decemberi szintre emeljék, továbbá a közalkalmazottak, illetve a magánszférában dolgozók számára egyaránt 750 lejes minimálbért akarnak kihar-

colni. Kérték továbbá, hogy ne folytatódjanak az elbocsátások, a munkatörvénykönyv maradjon a jelenlegi formájában, ne kerüljön sor az egyéni, ágazati, illetve az országos szintű munkaszünetlétségek megszüntetésére. A tiltakozók a napokban megszakított egységes nyugdíjtörvény ellen is felemelték hangjukat, főleg az ellen, hogy 2030-tól a nőknek és férfiaknak egyaránt 65 év lesz a nyugdíjkorhatár.

A szakszervezeti akciónak politikai visszhangja is volt.

A nagyobbik kormányzó alakulat, a Demokrata-Liberális Párt alelnöke azzal vádolta meg az ellenzéki Szociáldemokrata Pártot, hogy „felkelésre” uszítja a tömegeket. „Úgy járnak el, mint Ion Iliescu, aki Bukarestbe hívta a bányászokat, hogy megakadályozzák a reformokat” – jelentette ki a politikus. A Nemzeti Liberális Párt elnöke, Crin Antonescu a családorvos is megnézte a sebet, és beutalt adott a kórházba, ahol ezúttal fel is vették – magyarázta az esetet dr. Albert István. A sepsiszentgyörgyi kórház orvos igazgatója szerint időközben elterjedt az egész szervezetben a fertőzés, a beteg gyomorvérzést kapott, és kedden meghalt. Albert István leszögezte, beindították az ügy kivizsgálását. Több szakorvostól is kértek véleményt, és a következő napokban döntenek arról, hogy történt-e vagy sem orvosi műhiba.

► Röviden

A római tárnákat félti az Alburnus Maior

Nyílt levelet intézett a verespataki beruházást ellenző Alburnus Maior egyesület az Országos Archeológiai Bizottság tagjainak, amelyben arra hívja fel a figyelmüket: az aranykitermelés veszélyezteti a község melletti Cărnic hegy belsejében lévő római kori tárnákat. A levél annak kapcsán született, hogy a héten újraindult a kormány szintjén a beruházó Roșia Montană Gold Corporation projektjének elemzése. A környezeti hatástanulmányt egy ártcaközi bizottság vizsgálja. Ezzel párhuzamosan egy archeológusokból álló bizottság is elkezdte a munkát.

Sebészt vizsgálnak egy beteg haláláért

Kezeletlen, elfertőződött seb miatt vesztette életét egy idős háromszéki férfi. A beteget vasárnap vitték a sepsiszentgyörgyi kórház sürgősségi osztályára, de az őt megvizsgáló sebész nem utalta be az osztályra, hanem ellátta tanácsokkal és hazaküldte. Hétfőn a családorvos is megnézte a sebet, és beutalt adott a kórházba, ahol ezúttal fel is vették – magyarázta az esetet dr. Albert István. A sepsiszentgyörgyi kórház orvos igazgatója szerint időközben elterjedt az egész szervezetben a fertőzés, a beteg gyomorvérzést kapott, és kedden meghalt. Albert István leszögezte, beindították az ügy kivizsgálását. Több szakorvostól is kértek véleményt, és a következő napokban döntenek arról, hogy történt-e vagy sem orvosi műhiba.

Udvarhelyszéki Fiatal Pedagógusok Fóruma

Szeptember 24. és 25-én szervezik meg Homoród-fürdőn a III. Udvarhelyszéki Fiatal Pedagógusok Fórumát. Az ötven részt vevő pedagógusnak lehetősége lesz kötetlen beszélgetésekre, tapasztalatcserére, az oktatással kapcsolatos kérdéseik megvitatására, illetve szakmai előadásokat is hallgathatnak. Bővebb információk a rendezvényről a <http://picasaweb.google.com/udvarhelyszeki.pedforum> honlapon olvashatók

A részegeknek kell fizetniük a józanításért

Az alkoholféregzéssel sürgősségre kerülő betegeknek ezután ki kell fizetniük a kiszállítás és az ellátás költségét, döntötte el tegnap a képviselőház egészségügyi szakbizottsága. Egyre nagyobb az etilalkohol-túladagolás következtében kórházba kerülők száma – magyarázta a lépést Tudor Ciuhodaru független képviselő. A iasi-i kórház szóvivőjeként is dolgozó orvos elmondta, kórházuk évente ezer ilyen pácienset fogad.

Hadüzenet a motorfűstnek

Ki két lábon, ki két keréken vett részt Sepsiszentgyörgyön a figyelemfelkeltő akcióban Fotó: Henning János

ÚMSZ

► Több ezren pattantak tegnap kerékpárra Erdélyszerte az európai autómentes napon. A civil szervezetek felhívására, Sepsiszentgyörgy központjában a gépkocsik helyét biciklisek, gyalogosok, görkorcsolyások és gördeszkások vették át délután, és a résztvevők arra törekedtek, hogy saját – nem motorizált – járművükön addig körözzenek a központban, míg teljesítik a maratoni távot. Ugyancsak tegnap Kézdivásárhely központjában is megszervezték a kerékpáros felvonulást. Nagyváradon tegnap este a Pro Bikers Bihar Egyesület és az Erdélyi Kárpát Egyesület társszervezésében szintén kerékpáros felvonulást tartottak, melynek első 250 résztvevője pólót kapott ajándékba. Székelyudvarhely két legforgalmasabb útján már kedd óta egy-egy tejejére fordított roncsautó hívja fel a figyelmet az autómentes nap fontosságára. „A roncsok azt üzenik, hogy néha vagy legalább ezen a napon aki teheti, mellőzze au-

tótját. Ez csak egy kis lépés az élhetőbb környezet kialakításáért” – mondta Kilyén Barna, a figyelemfelkeltő akciót szervező Vulticulus Földrajzi Társaság vezetője. Az európai autómentes napot 1998 óta minden évben megtartják az Európai Unió országaiban. A társadalom környezettudatosságát erősíteni hivatott rendezvénysorozat 2000 februárjában az EU 13 tagállama közös nyilatkozatban támogatta. A nyilatkozatot az utólag csatlakozó államok is aláírták. ◀

– mondta Kilyén Barna, a figyelemfelkeltő akciót szervező Vulticulus Földrajzi Társaság vezetője.

Az európai autómentes napot 1998 óta minden évben megtartják az Európai Unió országaiban. A társadalom környezettudatosságát erősíteni hivatott rendezvénysorozat 2000 februárjában az EU 13 tagállama közös nyilatkozatban támogatta. A nyilatkozatot az utólag csatlakozó államok is aláírták. ◀

Nem elég csábítóak az egészségügyi állások

Kovács Zsolt

► A jóval kedvezőbb külföldi ajánlatokkal kell felvenniük a versenyt a hazai kórházaknak, amikor be akarják tölteni a most felszabadított állásokat – állítja Nagy András, a Kovászna Megyei Gyógyszerészkamara elnöke. Mint ismert, az Egészségügyi Minisztérium ezen a héten hirdetett meg közel 3000 állást, amelyeket novemberben töltenek majd be. A felszabadított állások orvosoknak, asszisztenseknek, gyógyszerészeknek, gépkocsivezetőknek és kisegítő személyzetnek szólnak.

Nagy András tegnapi sajtótájékoztatóján kifejtette: most kell meghozni azokat a döntéseket, hogy milyen szakterületen szeretnék betölteni az üres állásokat, és úgy kell csoportosítani a pénzeket, hogy a felajánlott

jövedelmek vonzzák a jó szakembereket. „Ha egy kórházban nincs orvos, nincs is jövedelme, ugyanis az egészségbiztosító az elévült orvosi beavatkozások alapján fizet” – magyarázta. Kovászna megyében az egészségügyi szaktárca 31 állást hirdetett meg, míg a háromszéki önkormányzatok 9,5 állást tudnak betölteni. Nagy András szerint a sepsiszentgyörgyi kórházban például nagy szükség van gyermekgyógyászra és radiológusra, de üres gyógyszerészállások is vannak a megyében. „Nagyon nehezen találnak majd szakembert ezekre a helyekre, mivel a magánszféra jobb fizetést kínál” – magyarázta Nagy András, aki szerint fontos, hogy akár részmunkaidőben is, de alkalmazzanak patikusokat, mert nélkülük nem lehet akkreditálni a kórházak zárkörű patikáit. ◀

Kóros orvoshiány Háromszéken

Vasile Neagovici, a Sanitas szakszervezet Kovászna megyei elnöke szerint az ágyszámok alapján a megfelelő ellátáshoz szükséges egészségügyi állások 30 százaléka nincs betöltve, ez szám szerint 1900 hiányzó alkalmazottat jelent Háromszéken. A szakszervezeti bizalmi szerint a kovásznai szívkórházban például 520 alkalmazottra lenne szükség, hogy fennakadás nélkül el tudják látni a beteget, de csak 250 alkalmazott van.

Röviden

Száz éve született Faludy György

Száz éve, 1910. szeptember 22-én született Faludy György; a négy évvel ez előtt elhunyt Kossuth-díjas költő, műfordító élete bővelkedett fordulatokban, egzotikus utazásokban, olykor szó szerint pokoli kalandokban, szép nőkben, szerelemben. A nagy költőre való emlékezés tegnap a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban vette kezdetét, ahol Szócs Géza kulturális államtitkár is előadást tart.

Kolozsváron zenél Lajkó Félix

Kolozsváron is fellép Lajkó Félix erdélyi turnéja alkalmaival: október 3-án 20 órától a Győzelem (Victoria) moziban koncertezik Brasnyó Antallal. A koncertre holnaptól lehet jegyet váltani 20 lejért a mozi pénztáránál.

Szabó Vilmos kiállítás

A nemrég elhunyt zilahi képzőművész, Szabó Vilmos munkáiból nyílt nagyszabású retrospektív kiállítás tagnap este a zilahi Ioan Sima Művészeti Galériában. A kiállítás október közepéig tekinthető meg.

Hétezer éves település

Egy korábban ismeretlen hétezer éves, újkőkori települést fedeztek fel Budapestben, a Budapesti Történeti Múzeum ásatásán. A múzeum munkatársai, Beszédes József, M. Virág Zsuzsanna és Szilas Gábor az M0 autópálya déli szektorához kapcsolódó, a Nővény utcai csomópont építését megelőző régészeti feltárásokat végeznek idén májustól. A munkák jelenleg két nagyobb munkaterületen folynak.

Vajdasági Magyar Nemzeti Színház

Önállóul szeretne a szabadkai Népszínház Magyar Társulata és Vajdasági Magyar Nemzeti Színház néven működni tovább; a már korábban is felvetett gondolatot a társulat mellett a vajdasági magyarok részleges kulturális autonómiáját képviselő Magyar Nemzeti Tanács is támogatja. „Most a nemzeti tanácsokról szóló törvény is lehetőséget ad arra, hogy önállósodjon a szabadkai Népszínház Magyar Társulata” – mondta Lovas Ildikó, a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) művelődési tanácsosa a Magyar Szó című délvidéki lapnak.

Ughy Levente kiállítása

Ughy Levente szobrász kiállítását nyitják meg a kolozsvári Korunk Galériában (Eremia Grigorescu/ Rákóczi utca 52. szám) ma este 18 órakor.

Módosult az átadási határidő

Az idővel versenyeznek a kolozsvári Mátyás-szoborcsoport restaurátorai

Sipos M. Zoltán

► Ismét módosult a kolozsvári Mátyás-szoborcsoport restaurálásának befejezési határideje. A napokban tárgyalt a felújításra kiírt pályázatot elnyerő Concefa cég és a kolozsvári városháza az új határidőről, valamint a módosult feltételek részleteiről.

Az új határidő: november 27.

„Az előre nem látható akadályok és az ebből adódó lassú munkamenet miatt, ismét tárgyaltunk a Concefa vezetésével, és abban állapodtunk meg, hogy a legutolsó dátum, ameddig kitolható a restaurálási munkálatok befejezése, az november 27-e. Persze, jeleztük a Concefának, hogy a városháza nem ragaszkodik föltétlenül ehhez a dátumhoz, annál jobb, ha hamarabb is sikerül befejezni a munkálatokat” – mondta el lapunknak László Attila, Kolozsvár alpolgármestere.

Ezen a tárgyaláson módosították a szerződés feltételeit is, a korábbi szerződés értelmében ha a Concefa nem fejezi be a megszabott határidőre a munkálatokat – ez a határidő 2010. július 22-e volt – , büntetést köteles fizetni minden késett nap után. Az alpolgármester elmondta: nem érdekük további anyagi gondokat ag-

„Belső információkat” szereztek a restaurátorok a Mátyás-szoborcsoport helyzetéről

A szerző felvétele

Lemaradnak a korábbi feliratok

Kérdésünkre az alpolgármester elmondta: a felújított szoborcsoportra nem fog visszakerülni sem a Gheorghe Funar volt kolozsvári polgármester idejében odakerült román nyelvű tábla, sem a szoborcsoport

1902-es, eredeti állapotában rajta megjelenő Nagy-Magyarország címer, viszont restaurálási munkálatokból ezek helyét jelezni fogják a szakemberek a talapzaton.

gálni a munkáltató cégre, ezt a határidőt is november 27-ig tolták ki. „Mindannyiunk érdeke, hogy a restaurá-

lás minél hamarabb befejeződjön, és át tudjuk adni a szoborcsoportot eredeti formájában” – fejtette ki László

Attila, majd hozzátette: „szerettük volna, ha a szoborcsoportot október 12-én teljes díszében tudtuk volna

átadni, mivel 1902-ben ezen a napon avatták fel, de ez sajnos a jelenlegi helyzetben kivitelezhetetlen”.

Majd, ha fagy

A felújítást végző szakembereknek ugyanakkor az időjárással is fel kell venniük a versenyt, hisz a fagy beállta előtt be kell fejezniük a talapzat teljes restaurálását, mivel ezután már nem lehet a köveket egymáshoz illeszteni, betonozni, malterrel dolgozni. „Mégfeszített iramban dolgozunk, a szoborcsoport talapzatát mindennap két sor díszkövel borítjuk be, ezzel párhuzamosan folynak a Kolozsi úr által vezetett bronzelemek restaurálási folyamatai. A talapzat betonmagjának megöntése volt az egyik kulcsfontosságú kérdés a restaurálás folyamán: az eredeti talapzat belső magját kőtörmelékek alkották, és ez azt eredményezte, hogy a szoborcsoport teljes súlyával a díszburkolatra nehezedett, ami jelentős károsodással járt. Miután már elkészült a betonmag, reméljük, minél hamarabb sikerül köré építeni a díszburkolatot, hogy ezután a lovas alak és a hadvezérek alakjai ismét az eredeti helyükre kerülhessenek” – fejtette ki Nagy Benjámin kőfaragó, a talapzat díszköveinek felújításáért felelős szakember. ◀

Szótárlat

Cintányéros cudar világunk

Még mennyire cintányéros cudar világ! Magyarországon is alig kevésbé, mint nálunk. Nincs pénz, szorít a FMI és az EU, s jön a tél, drágább lesz a fűtés, a benzin és több minden, a plusz költségeket valahogy mégis ki kell gazdálkodni. A szórakoztatóiparban például hakenizással, szomszédolással! A szemfülesek meg se várják a karácsonyi szezon, máris útra kelnek. Szatmárnémetiben a következő napokban olyan sztárok lépnek fel, mint a trombitás Galambos (Lagzi) Lajcsi és a nagy nevetető, de legalábbis mosolygató, Fábry Sándor. Nem vitás, a nép jól fog szórakozni és dől majd a nevetéstől. Mert nevetésből soha nem lehet elég, hisz vele könnyebben elfelejtjük a bajokat. S milyen jó (miként ezt Móricz Zsigmond a Hétkrajcárban megírta) az istenek úgy rendelték, hogy a szegény ember is tudjon nevetni! Mind több embernek van ma szüksége erre az isteni adományra. Tavaly is sokan jöttek hozzánk. Ha emlékezetem nem csal, az ismert operett-dalt, a Cintányéros cudar világot leg-

alább négy-öt együtttestől hallhattuk-láhattuk Szatmárnémetiben, mert két-három csapat táncolt is hozzá. Csapat? Azért ne essünk túlzásba, mert legtöbbször még szegény rokonok tartanak bennünket odaátról és a lehető legkisebb csapattal jönnek át, azok tagjai is többnyire szekundások. Olykor már csak ketten-hárman, jobb esetben négyen-ötven ropják a táncot, mutatják be azt a műsort, amit otthon legalább nyolc-tíz párnak kell előadni. Am ne legyünk igazságtalanok: jönnek hozzánk jól felkészült (kis)együttesek is. Emlékszem a múlt télen a miskolci opera hét tagja olyat produkált városunkban, hogy teljesen feledtette a teljes (az akár negyven-ötven fős) csapat hiányát. S nagyon reméljük, Galambos Lajcsi se lett annyira szegény a gazdasági válság miatt, hogy eladta volna híres réztrombitáját és töklevelszárból nyesett kürttel (magyar vuvuzelával) fújja nekünk a lakodalmas nótákat. Miként Fábry mestertől sem (csak) ócska vicceket várunk.

Sike Lajos

Generációs időalagút

Tamás András

► Nagyapa, fiú és unoka kiállítását nyitották meg hétvégén a nagyenyedi vár bástyájában. Kőműves Andor, a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola tanára, édesapja Miklós, illetve az ifjúsági Inter-Art alkotótáborból már ismert Loránd fiának közös munkái a Horvat Horea és Bugán László által fenntartott bástyagalériában kerültek be-

mutatásra. A három generáció közös alkotása Kőműves Andor megfogalmazásában egy elképzelt időalagút, egyben tiszteletadás a nyolcvanas éveit töltő édesapjának. A 14 éves unoka, illetve az 52 éves egyetemi tanár, a 83 éves nagyapától öröklött humorérzékkel fűszerezett költőiséget vetítette elénk.

„Nem véletlenül választottam az időtlenséget sugárzó Kovácsok bástyáját. Érdekes módon a története

vége felé közeledő apámban a jövőmet látom, fiamban pedig paradox módon a múltamat. Olyan, mintha mágikus térben, a jövővel és múlttal párhuzamosan kommunikálnék” – fogalmazott a képzőművész. A kiállítást Horáti M. Josan alpolgármester nyitotta meg, méltatva a három nagyenyedi művész alkotását elmondta, a közönségre hárul a három réteg egyéni poézisének felfedezése. ◀

HIRDETÉS

Tulajdonképpen minden

Markó Béla könyvbemutatója Marosvásárhelyen

Markó Béla új szonettkötetét mutatják be szeptember 24-én, pénteken 6 órától, a marosvásárhelyi Bernády Házban. A csikszeredai Bookart Kiadó gondozásában megjelent „Tulajdonképpen minden” címet viselő könyv a József Attila-díjas költő 2009. július-2010. február között írt szonettjeit tartalmazza. A dedikálással egybekötött eseményen a szerzővel Kovács András Ferenc költő és Láng Zsolt író beszélget.

A Tulajdonképpen minden című szonettkönyv a szerző huszonegyedik verseskötete, amely a 81. Budapesti Ünnepi Könyvhétre jelent meg. A bemutatót közreműködik a Tiberius vonósnégyes, a házigazda Hajdú Áron, a Bookart Kiadó igazgatója lesz.

A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak.

MARKÓ BÉLA

TULAJDONKÉPPEN MINDEN

Az öröm, mint motiváció

A jazz-folk-ot játszó nemEZ együttes az albumkészítés és koncertezés mellett új oldalával is előrukkolt. Ők készítették el az Erdélyi Magyar Televízió őszi arculatának hangaláfestését. Az együttes frontemberével, Orbán Ferencel beszélgettünk.

Farkas István

▶ Kezdjük sablonosan. Meséljen az együttes születéséről!

– Igazából 2007 tavaszán „születtünk”. (A nemEZ tagjai: Kátai Jócó – dob, Kátai Judit – ének, hegedű, Kerezi Csongor – basszusgitár, Kőnczey Jenő – billentyű, Orbán Ferenc – hegedű, gitár, vokál – szerk. megj.) Akkoriban Szegeden, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön éltünk, így a távolságok fogságában havonta csupán egyszer tudtunk találkozni, de szerencsénkre kellő komolysággal termékeny közös muzsikálások voltak azok. Novemberben sikerült is bemutatkozunk a vásárhelyi, majd az udvarhelyi közönség előtt.

▶ A nemEZ a népzene jazz-el „keveri”. Ez tervbe volt véve, vagy időközben alakult így?

– A kezdetek kezdetén tudtuk,

hogyan népzene szeretnénk játszani, csak kicsit másképp mint bárki más – ez a „másképp” volt számunkra is a nagy kérdés. A jazz-es vonal igazából a második próba után – zongoristánk megjelenésével – vált valósággá.

▶ Ezáltal könnyebb megfogni a fiatalabb generációt?

– Nem feltétlenül kell a népdalokat feldolgozni, hogy azok szeretethetőek legyenek. Ugyanakkor slágerekben sem igen gondolkodunk – ettől függetlenül mindkettő „veszélye” fennáll. Igazából nincsenek mély elméleteink a muzsikánk körül, nem akarunk világmegváltóknak tűnni, mi egyszerűen a jó kedély vonzáskörében alkotunk. A jazz-es párosítás igazából még rétegeltebbé teszi zenénket ugyan, de ha ez egy híd lehet a két fanatikus tábor között, az már nemes szándékot igazolhatna.

▶ Önök készítették az Erdélyi Magyar Televízió új, őszi arculatának a zenei aláfestését. Miből állt ez a munka?

– Az Erdélyi Magyar Televízió képviselői megkerestek, közölték szándékukat, igényüket és lehetőségeiket. Mi rövid ideig mérlegettünk, aztán belevágtunk. Zenei alapokat kezdtünk gyártani, melyeket az interneten „tettük mérlegre” – a visszajelzések alapján pedig kidolgoztuk az egyes darabokat. Jó kis kaland volt ezeket a röpké kis zenei hangulatokat megalkotni, és ezúton is köszönetet fejezem ki a csapat nevében is a kitüntetésért.

▶ Mennyire közvetítenek értéket az erdélyi zenekarok? Beszélhetünk-e arról, hogy a zene többet érthet, mint használ?

– Akárcsak szerte a nagyvilágban, nálunk is vannak jó és rossz példák, csak kicsiben. Ha a muzsikás a minőséget is szem előtt tartja, akkor már jó úton jár. Az érték viszont verejtékes munka gyümölcse. Ma már szinte általános tény, hogy mindenkinek van digitális fényképezőgépe, mellyel elkezd halmozni a lenyomatokat, ahelyett hogy megélné azokat. Régebben, a filmes világban, a fényképésznek körbe kellett járni a témát, megfontoltságot, sasszeműséget igényelt. Volt 24-36 kockád, nem lehetett hibázni. Ez mára szinte a ködbe veszett. Valahogy így állunk a zenével is.

▶ Mi a legnagyobb motiváció a zenélésben?

– Az öröm.

Száz szó

Az alkoholmérgezéssel sürgősségre kerülő betegek ezután saját maguk kell fizessék a kiszállás és az ellátás költségét – döntött tegnap a képviselőház egészségügyi bizottsága. A döntést azzal magyarázzák, hogy a romániai kórházakban egyre több olyan személy kerül, aki a túlzott mértékű alkoholfogyasztás után detoxikálásra szorul. A iasi-i sürgősségi kórházban például évente ezer olyan személy „érkezik”, aki a veszélyességig maradt az alkoholt tartalmazó poharak, üvegek, hordók stb. mellett. Az ilyen „beteg” a kórháznak napi 570 lejtbe kerül – hangsúlyozzák a szakemberek. Amerikanizálódunk. Mondhatnánk. A tengerentúlon a túlsúlyos embereknek többre kerül az egészségbiztosítás. De kérdés, hogy akinek nem lesz pénze gyomormosásra az örökre részeg marad?

(efi)

Röviden

Szabó Gábor fényképezte Hollandia Oscar-küldöttjét

Szabó Gábor (képünkön) az operatőre Hollandia hivatalos Oscar-nevezésének, Rudolf van den Berg *Tirza*-jának – írja az MTI. A *Tirza* a tegnap kezdődött utrechti Holland Nemzeti Filmfesztivál nyitófilmjeként mu-

tatkozott be a közönségnek. A számos hazai és nemzetközi díjjal kitüntetett Szabó Gábornak és Rudolf van den Bergnek, a *Tirza* a negyedik közös munkája. A film egyébként egy nagysikerű holland regény mozifeldolgozása. A Sylvia Hoeks, Gijs Scholten van Aschat és Johanna ter Steege főszereplésével készült filmet tavaly forgatták Hollandiában, Dél-Afrikában és Namíbiában.

EFA: megvannak az animációs nagyjelölések

Az 51-es bolygó (rendezte: Jorge Blanco, Spanyolország–Nagy-Britannia), *Sammy nagy kalandja – A titkos útjáró 3D* (r.: Ben Stassen, Belgium) és a *The Illusionist* (r.: Sylvain Chomet, Nagy-Britannia–Franciaország) című animációs filmeket jelölte az Európai Filmakadémia (EFA) a legjobb európai animációs nagyjátékfilm kategóriájának versenyébe. A jelölt filmek közül a győztest hamarosan az Európai Filmakadémia 2300 tagja választja ki. A díjátadásra 2010. december 4-én, szombaton kerül sor az Európai Filmdíjak ceremóniáján az észtországi Tallinnban. A legjobb európai animációs nagyjátékfilm kategória egyébként viszonylag újnak számít a díjak történetében: az EFA 2009-ben vezette be.

Amatőr YouTube-videók a Guggenheim Múzeumokban

Kiválasztották azt a 125 alkotást a YouTube-ra naponta feltöltött többszáz ezernyi amatőr videóból, amelyek további válogatás után a kortárs művészek megbecsült alkotásai közé kerülhetnek, a New York-i Guggenheim Múzeumba. A Videomegosztó és a múzeum nyáron meghirdetett *YouTube Play* című közös pályázatán a legkreatívabb netes videókat keresték, a felhívásra összesen 91 országból több mint 23 ezer alkotás érkezett. A döntőbe jutott legjobb 125 felvételt. Ezeket a Guggenheim Múzeumokban, valamint a www.youtube.com/play oldalon lehet megtekinteni. A 20 legjobb alkotást a New York-i Guggenheim Múzeum megnyitásának 51. évfordulóján, október 21-én nevezik meg.

Sztársarok

A Guns N'Roses „demokráciája”

ÚMSZ

▶ Tízezer rajongó előtt koncertezett kedd este Bukarestben az 1980-as évek végének, 90-es évek elejének meghatározó amerikai hard rock együttese, a Guns N'Roses. A több mint két órát késő, Axl Rose vezette csapatot – amelyről a rajongók már jól tudják, hogy koncertjeiket mindig később kezdik – óriási fütty és hurrogás üdvözölte, mely már a másfél órával később kezdő Danko Jones nyitózenekar zenélése közben elkezdődött. Az amerikai rockereknek persze fogalmuk sem volt, hogy a „huuú” negatív konnotációjú, így jókedvűen csaptak a húrok, dobok stb. közé és felcsendült a *Chinese Democracy* című sláger, az

Axl Rose 25 éves bandájának zenéjére tízezer rajongó csápoltt Bukarestben

1994–2005 között készült albumuk címadó dala, mely a *New York Times* szerint több mint 13

millió dollárt emésztett fel. A nyitódarab után olyan ismert slágerek csendültek fel, mint a

Welcome To The Jungle, It's So Easy, Mr. Brownstone, Sorry, Better, Live And Let Die, Another Brick In The Wall, vagy a *Martin Luther King*et idéző *Madagascar. A Don't Cry* című szám alatt a rajongók már extázisban voltak, a dal felét az egy emberként mozgó tömeg énekelte. A rockerek között csápoltt a *cotidianul.ro* információi szerint Miron Cozma egykori bányászvezér is, annak ellenére, hogy ki van tiltva a fővárosból. Christian Ciocan, a Fővárosi Rendőrkapitányság szóvivője, elmondta: Miron Cozmannak tilos belépnie Bukarest területére, ám szeptember 20–21-re különleges rendőrségi engedélyt kapott, hogy elvihesse feleségét egy bukaresti orvosi vizsgálatra, így vehetett részt a rock-koncerten is. ◀

Hacker támadt a maszol.ro-ra

F. I.

▶ Magukat kurdoknak nevező hackercsapat keddről szerdára virradólag feltörte a *maszol.ro* honlapot és lecserélték a főoldalt. Így egy ideig az ÚMSZ online platformján a HaCkED By ArTiN – KurDisH HaCker felirat volt látható. A honlap adminisztrátora szerint a hackertámadás kanadai szerverről érkezett, az elkövetők célja azonban nem ismert.

Egy lapunk által megkeresett informatikus úgy véli, habár manapság egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a biztonságra, tudni kell, hogy nem létezik százszázalékosan „törés-mentes” rendszer. „Egy ilyen támadásnak a hátteré-

ben általában két dolog állhat. Az egyik lehetséges indok, hogy a „támadó” közölni szeretne valamit a nagyvilággal, és emiatt a legideálisabb egy napilap honlapját feltörni, és ott közzétenni a kívánt információt, főleg a reggeli órákban, amikor a legtöbben „kattannak rá” a honlapra. A másik ok lehet a csínytevés, a bizonyítási kényszer, hogy képes volt feltörni egy rendszert” – vélekedett lapunknak Vass Lehel, az ország egyik legnagyobb outsourcing cégének munkatársa. A szakember szerint a leggyakoribb biztonsági rés maga az emberi mulasztás. Egy rossz helyre lejegyzett vagy túlzottan egyszerű jelszó, egy apró kis rendszerbeállítás elmulasztása elég ahhoz,

A magukat kurdoknak nevező hackerek a maszol.ro főoldalát cserélték le

hogy azt egy hozzáértő ember könnyen ki- vagy felhasználja. Mint ismeretes, nemrég magukat

albánoknak kiadó hackerek törtek fel hasonló módszerrel az *erdely.ma* főoldalát. ◀

PÉNTEK
2010. szeptember 24.

A nap filmjei

m1, 22.35
Az ügynökség

Edward Wilson a hidegháború kezdetén, a Disznó-öbölben történt amerikai-orosz konfliktus után kap megbízást, hogy hozzon létre egy olyan szervezetet, amely az Egyesült Államok érdekeit védi külföldön. Munkája során azonban az országot uráló hidegháborús paranoiás hangulat egyre inkább fokozódik, és az iroda falain belülre is beférkőzik. Egyre furcsább gondolatai támadnak.

m2, 23.15
Akire büszkék vagyunk!

David élete csigavonalban halad felfelé. A bankban egyre jobb pozícióba kerül, új házat vesz és gyönyörű menyasszonnyal már az esküvőjüket tervezgetik. David pedig most nagy napra készül. Ő és minden kollégája biztos benne, hogy csak őt választhatja a bank vezetője "A hónap dolgozója" cím nyertesének, segítőkészsége, figyelmessége és munkabírása miatt.

VIASAT3, 23.30
Amikor egy bérgyilkos is több a soknál

Michael Williams, az egykori tengerészgyalogos állás nélkül maradt. Autóján nekivág a nagyvilágnak, csak akad számára valami normális meló, mondjuk egy menő olajtársaságnál. Az isten háta mögötti kisvárosba, Red Rockba érkezve azonban utazása váratlan fordulatot vesz. A helyi bártulajdonos azt hiszi, ő az a bérgyilkos, akit felesége meggyilkolására fogadott fel.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.50 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 10.45 Kisenciklopédia 11.00 Család-barát 11.55 Carlo és vendégei 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő 15.20 Virágzó Magyarország 15.40 Vas Istvánra emlékezünk 15.45 Beszélő emlékházak 16.20 Mundi Romani 16.50 Beavatás 17.20 Anya, az állatorvos (német sor.) 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese - Mirr-murr kandúr kalandjai 20.00 Labdarúgó-mérkőzés (élő) 8. forduló, Újpest FC - Szolnoki MÁV 22.05 Tűzvonalban (magyar sor.) 23.00 Sport hírek 23.05 Váltó 23.20 Drót (am. sor.) 0.20 A hajózási térkép (sp. kalandf., 2007) 1.15 Forráspont (japán akcióthriller, 1990) 2.05 Kikötő - Extra (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában 8.00 Ragadós történetek kicsiknek 8.30 Lépésben 9.10 A világ palotái 9.45 A természet nagy eseményei 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.) 11.15 100%-ban garantált 12.15 A mágius szem 12.50 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 13.50 Zsebtörténetek 14.00 Hírek 14.50 Egyszerően izletes 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia parlamentje 16.30 Közelebb hozzád 17.00 Különleges állatok 17.30 UEFA Champions League 18.00 Vizor monden 18.35 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 19.40 Sport 20.00 Hírek 21.10 Sötét szárnyak birodalma (am. akcióf.) 22.45 Előtte és utána 23.00 CSI: A helyszínelők (sor.) 23.55 Ételismerbank 0.00 Hírek 0.15 Zöld arc (ism.) 0.20 Királyi kórház (sor.)

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés 10.00 Jelfogó (ism.) 10.55 Nappali 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Operettalbum 14.30 Közveti magazinok 15.25 Átjáró 15.55 Nemzet és védelem 16.25 Sírjaik hol domborulnak... 16.55 Sorstársak 17.25 Hírek 17.36 Közveti híradó 17.50 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (ausztrál sorozat) 19.40 McLeod lányai (ausztrál kaland sorozat) 20.30 Híradó este 21.05 Údító - Szilágyi Tibor műsora 22.05 Az Este 22.35 Az ügynökség (amerikai filmdráma, 2006) 0.50 Villanófényben 1.20 Prizma 1.35 Hírek 1.40 Sport hírek 1.55 Ma Reggel (ism.) Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés

TVR 2

7.00 Légy férfi Grace! (francia sor.) 8.00 Fraser és a farkas (am.-kanadai vígjátéksor.) 9.00 Arabela (csehszl. sor.) 10.00 Hírek 10.20 Szabad a szembejövő sáv 11.20 Arománok 11.50 Időbeszéd 12.00 Hírek 12.45 Két dojnázó 13.15 A románok kincse 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európában 16.00 Légy férfi Grace! (francia sor.) 17.00 Fraser és a farkas (am. vígjátéksor.) 18.30 Arománok 19.00 A törvény ereje (talk show) 19.30 Planet Report dokumentumfilm fesztivál 20.30 Csavargó halász 21.00 Jamie Oliver varázslói 21.30 Lex et Honor 22.00 Hírek 23.05 Fegyver, kereskedelem és állambiztonság 0.10 A fegyver neve: halál (kanadai sci-fi akcióf.)

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.50 Közveti magazin 11.45 Kul-túra 2010 12.10 Zenével tanítok 12.30 Most a Buda! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 retrock P.Mobil 14.50 Jelfogó 15.40 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (olasz sor.) 16.30 Egy lépés előre (spanyol sor.) 17.20 Bűvölet (olasz sor.) 18.10 Magyar bulizene 19.10 Átjáró 19.35 A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai 20.00 Don Matteo (olasz krimisor.) 21.00 Híradó 21.21 Sport hírek 21.30 Guernica - egy polgárháború portréja (dokumentumf.) 22.30 24 (am. sor.) 23.15 Akire büszkék vagyunk! - A hónap dolgozója (amerikai vígjáték, 2004) 0.50 McLeod lányai (sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Nem az én életem (amerikai-kanadai thriller, 2006) (ism.) 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport 13.45 Ők sem voltak szentek (kanadai-olasz filmdráma, 2004) 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárás 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Mission: Impossible III (amerikai akcióthriller, 2006) 23.00 Bűntény a támaszponton (am. akcióthriller, 1988) 1.00 Mission: Impossible III (amerikai akcióthriller, 2006) (ism.) 3.00 Bűntény a támaszponton (am. akcióthriller, 1988) (ism.)

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 meneTrend (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentín sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.25 Jópofa kofa (am. vígj. sor.) 15.55 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) 17.20 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 A Széf - Ki viheti el a milliárdot? 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.20 CSI: A helyszínelők (amerikai-kanadai sor.) 23.15 Vámpírnaplók (amerikai sor.) 0.15 Smith (amerikai krimisor.) 1.15 Reflektor 1.30 ittHON 1.55 Alias (amerikai sor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călin és Vlad Ionescu 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora 10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val 11.15 Columbo: Besegít a halál (amerikai krimi, 1971) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Becsületzó (kanadai-amerikai filmdráma, 2003) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Golyóálló szerzetes (amerikai vígjáték, 2003) Sz: Yun-Fat Chow, Seann William Scott 22.30 Barb Wire - A bosszúálló angyal (amerikai akcióf., 1996) 0.30 Fapofa (kanadai-amerikai vígjáték, 2007) 2.15 Barb Wire - A bosszúálló angyal (amerikai akcióf., 1996) (ism.)

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz 11.30 Teleshop 12.50 Egy páratlan páros (kanadai vígjáték, 2003) 14.25 Kvízió 16.55 Szentek kórháza (ausztrál sorozat) 16.55 Egy tini naplója (német vígjáték sorozat) 17.25 Elbűvölő szerelem (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.) 23.20 NCIS (am. krimisor.) Közben: Kenósorsolás 0.20 A férjem védelmében (amerikai sor.) 1.20 Bajnokok Ligája magazin 1.50 Tények Este 2.20 EZO.TV 3.15 Hősök (amerikai sor.) 4.05 Smallville (amerikai akció sor.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (ism.) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.15 Mit látott a hold (ausztrál film) (ism.) 11.30 A skorpíó megszelídítése (reality show) 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, diéta és egy sztár 13.30 Teleshopping 14.00 A Kiss FM-es sál 14.30 Médium - Veszedelemes erő (am.-német akcióthriller, 2003) (ism.) 17.00 Inkognitó (reality show) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán - reality show 20.30 A legszebb vidéki lány kerestetik - reality show 22.00 A fegyverkereskedő (kanadai-amerikai krimi, 1984) 0.30 Benny és Joon (am. rom. vígjáték, 1993) 2.30 Hírek (ism.) 3.30 Senki sem tökéletes (ism.)

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Ingtalanpiac 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzárta (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapélda (ism.) 16.05 BBC Reporters 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értékmentés másként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek (ism.) Mondatvadászat

DISCOVERY

7.00 Egyszer egy ilyet vezetni! 8.00 Újjáépítők 9.00 Halálos fogás - Verseny az idővel 10.00 Piszkos munkák 11.00 Végzetes másodpercek 12.00 Amcsi motorok - Jon, Kate és 8 gyerek 13.00 A túlélés törvényei - Montana 14.00 Állítólag... - Vakon vezetni 15.00 Piszkos munkák - A rákás 15.30 Hogyan készült? 17.00 Halálos fogás - Újoncok megpróbáltatásai 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 A túlélés törvényei - Kína 20.00 Állítólag... - Robbanó bűsztek 21.00 Hogyan készült? 21.30 Amerikai favágók - Bajok az Aranyúton 22.30 Amerika határain 23.30 A túlélés törvényei - Guatemala 0.30 Dühöngő világ 1.30 Tornádók nyomában 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 Állítólag...

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnevedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnevedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnevedóra

Szeptember 23., csütörtök

Az év 39. hete és 266. napja, hátravan 99 nap

Ma Tekla, Ilona nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Tekla női név a görög Theokleia rövidüléséből keletkezett. A jelentése: Isten dicsősége.

Az Ilona női név, a Heléna régi magyarosított alakváltozata. Holnap Gellért napja van.

Évfordulók

- 1941-ben az első gázkamra-kísérlet Auschwitz-ban.
- 1944-ben Brit-amerikai légitámadás a bajai Dunahíd ellen. A hídszerkezet egy része leszakad, és a folyóba zuhan.
- 1972-ben Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 100. évfordulóján emlékművet avatnak a Margit-szigeten.

Vice

Az apa nyitogatja a gyerek ellenőrzőjét. Matek négyes, durr egy pofon. Olvasás négyes, durr egy pofon. Ének tízes, durr egy pofon. A gyerekek méltatlankodva

így szól:
– De apa, ének tízes, miért kaptam a pofont?
– Mert két négyes után még volt kedved énekelni.

Recept

Gombás rakott karaj

Hozzávalók: 8 szelet sertés karaj csont nélkül, 30 dkg gomba, 20 dkg főtt, füstölt tarja szeletelve, 1/2 liter besamel mártás, 15 dkg füstölt sajt szeletelve, só, bors.

Elkészítés: A húst kiklopfoljuk, sózzuk, borsozzuk, lisztbe forgatva forró olajon hirtelen átsütjük. A gombát felszeleteljük, az olajban sóval, borsal megpírítjuk. Elkészítjük a besamel mártást (kb. 10 dkg vaj, 4 ek. liszt, 4 dl tej, ízlés szerint só, őrölt szerecsendió). Egy tűzálló tálat kikenünk margarinnal, az aljára lerakjuk a füstölt tarját, erre a hússzeleteket. Minden szeletre egy-egy kanál gombát simítunk, majd az egészet befedjük besemellel. A tetejét lefedjük a vékonyan szeletelt füstölt sajttal. Előmelegített sütőben kb. 25 - 30 percig sütjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

Tanulmányainkat harminc éves fejjel kellene előlről kezdenünk. Fiatalon kétségtelenül hamar tanul az ember, sok ismeretet rövid idő alatt képes elsajátítani. De fiatalon a tudás legtöbbször mennyiségi inkább, mintsem minőségi. El kell teljen jó pár év, amíg az ember érti is azt, amit tud. Aki idősebb korban újra nekifog megtanulni azt, amit

már tudni vél, az meglepve fogja tapasztalni, hogy mennyire más arcát mutatja a tudás, mint amit addig tudni vélt róla. Az igazi tudás csak alázattal és hűséggel szerezhető meg. A fiatalok viszont éppen e kettővel rendelkeznek a legkevésbé. Tanulni viszont mégis csak kell a fiataloknak, mert ugyan mivé lennének, ha fiatalságukban nem kötné őket a tanulás?

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Egy új kezdeményezéssel, néhány határozott lépéssel plusz bevételre tehet szert. Kitartást ad a bolygóállás.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Vénusz hatására a spirituális és a társkapcsolatok, valamint a pénzügyek nagyobb jelentőséggel bírnak. A megszokottnál több siker és szerencse várható.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Othoni és egzisztenciális örömök színesítik életét. Minden területen az értelmes, gyors megoldások kerülnek előtérbe. Hirtelen jött szép románc várható.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Telihold idején a kedélyállapota ingadozó. Kishitű lehet, pedig a problémák elkerülése nem jó megoldás. Legyen merész!

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

A megélhetésben verhetetlen. Ha hízelegnie kell, hát megteszi. A főnökével való viszonya fontos a pályafutása szempontjából.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Szerelmi kapcsolataira a rébuszok és a füllentések jellemzőek. Ha torkig van a partnerével, az érzést ne fojtsa magába.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Nem szenved hiányt vállalkozó kedvben. Ha állást keres, most kell bevetnie mindent, mert a Mérleg jegyében jár a Nap október 23-áig.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Céltudatosság és ötletgazdagság jellemzi a Skorpiót az őszi napjégyenlőség idején. Jól reagál a változásokra, remekül érvényesíti tájékozottságát.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Imád ellentmondani, és nem bánja, ha kitűnik az elevenségével, „rosszaságával”. Jókédvű napokra számíthat az őszi napjégyenlőséget követően is.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Sikeres ismeretszerzések várnak a Bak-szüllőre. Örömmel tölti el, hogy elképzeléseit meg tudja valósítani. Fantáziája beindul.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Határozott a fellépése, aminek következménye, hogy a jövőben gyarapodást és szakmai elismeréseket tudhat a magáénak.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A diplomáciai érzék és a kompromisszum felé hajlás belopódzik mai napjába. A harmóniát csak úgy tudja fenntartani életében, ha toleráns és megértő.

A következő napok időjárása

Péntek
21°C
Nagyrészt derült, napos időre lehet számítani. Csapadék nem lesz. Mérsékelt marad a szél.

Szombat
20°C
Északon pár órás napsütés lehet, majd dél felől megnövekszik a felhőzet, és ott eső, zápor várható.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklonális hatások miatt változás időjárásunkban továbbra sem várható. A hajnali pára és ködfoltok feloszlása után derült, napos idő lesz, csapadék nélkül. A legmagasabb nappali hőmérséklet 20 fok körül alakul.

	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	derült, napos idő	22°C	11°C
Brassó	derült, napos idő	19°C	5°C
Bukarest	sok napsütés, kevés felhő	21°C	10°C
Csikszereda	derült, napos idő	19°C	5°C
Kolozsvár	derült, napos idő	22°C	10°C
Marosvásárhely	derült, napos idő	20°C	9°C
Nagyvárád	sok napsütés, kevés felhő	22°C	10°C
Szatmárnémeti	derült, napos idő	20°C	9°C
Temesvár	derült, napos idő	22°C	11°C

Kínos ügy

Horváth István

***	UGYAN-OLYAN FELFOGÁSÚ	OLASZ ÍRÓ (UMBERTO)	LÁBIZÜLET	ODÁBB TASZIT	DEUTSCHE MARK (RÖV.)	***	INDIÁN TORZS	HAJ GONDÓRÓDÉSE	IGEFAJTA
TÖRT-SZÁMNEV						BECÉZETT IBOLYA			
ERŐS SZORÍTÁSÚ KEZ						EGYFÉLE VILVANY			
RÖVID-NADRÁG					ANNAK ELLENERE MEGPIRUL				
KEREK BETŰ		ERDÉLYI ÍRÓ (GÉZA)							
FINOM MORZSA!		A SZOMSZÉDBAN	LÉHA, PAJZÁN	APRÓ DISZHAL					MONA ...; GIOCONDA
EDOMÉR BECENEVE				BALESETET OKOZ BÜTYÖK, DUDOR					
ALBÉRLŐ FIZETI						OLASZ KÖTÖSZÓ			
GYŰJTEMÉNY KÉSZÍTÉSE						MORZEHANG			
TŰZÉR-EGYSÉG					OROSZ IFJUSÁGI MAGAZIN VOLT				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Élelmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.
Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r . a . d . i . o
44
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Női vébé Csehországban

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Ma kezdődik és október 3-án végződik Csehországban a női kosárlabda-világbajnokság 16. kiírása. A női vébék 1953 óta íródó történelme amerikai-szovjet párharcról szól, hiszen a tengerentúliak hét, utóbbiak pedig hat elsőseget szereztek. 1994-ben Brazília, legutóbb pedig Ausztrália nyert. A mostani seregszemle 16 résztvevőjét négy csoportba osztották, az A jelű kvartettbe Ausztrália, Fehéroroszország, Kanada és Kína, a B jelűbe Franciaország, Görögország, Szenegál és az Egyesült Államok, a C jelűbe Brazília, Dél-Korea, Mali és Spanyolország, a D jelűbe pedig Argentína, Csehország, Japán és Oroszország került. Csak négyesek utolsó helyezettei esnek ki a bróni és ostravai körmérkőzések után, a többiek két, hatos csoportban folytatják úgy, hogy magukkal viszik csoportbeli eredményeiket. E két középdöntőcsoport küzdelmeit szeptember 27. és 29. között rendezik, Brnóban és Ostravában. Négy-négy válogatott jut tovább, s innen már egyenes kiesése rendszerben folytatódik a harc a világbajnoki címért, illetve a minél jobb helyezéért. A negyedöntők, az elődöntők és a helyosztók házigazdája már Karlovy Vary, október 1. és 3. között. ◀

„Az ASA él és élni fog”

Labdarúgás

Czimbalmos Ferenc-Attila

▶ A marosvásárhelyi FC Junior kiváló minőségű pályáján került sor arra a barátságos öregfiú-mérkőzésre, amelyen az 1980-as évek kedvenc csapata, az A.S. Armata és a nagybányai FC Prietenia találkozott.

A vásárhelyi együttesben olyan egykori hírességek jutottak szóhoz, mint Bíró II. Levente (Laska), Szabó István, Fodor János, Marinica Ormenişan, George Ciorceri, Márton László, Aurel Stoica, Horaţiu Cioloboc, Tiberiu Petriş, Claudiu Sălăgean, Hajnal Gyuszi és Flavius

Moldovan. Az egykori A-osztályos kedvencek cseleit, labdaátvételeit, indításait még akkor is jó volt újra megcsodálni, ha jelenleg 10-20 kg-os súlyfólióval nehezítette őket.

Tiberiu Petriş játékos-menedzser, egykori labdarúgó, a mérkőzés fő szervezője elárulta, hogy havi gyakorisággal szeretne hasonló találkozókat rendezni. Meggyőződése, hogy az ASA mindig is létezni fog, ha máshol nem, hát a szurkolók szívében és emlékezetében az ehhez hasonló öregfiú-meccseken.

Cornel Cacovean, az egyesület egykori elnöke bevallotta, hogy a csapatnak állandó helye volt a szívében, azon

fáradzott, hogy szurkolóknak is örömet okozzon az alakulat fennmaradásával.

Halmágyi Imre, a csapat népszerű Doki bácsija 84 évét meghazudtoló lendülettel és odaadással követte egykori játékosait. „Ez a csapat mindig is a város szurkolóinak szívében marad. Jó érzés újra találkozni, játszani” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek. Fodor János, a csapat balhátvédje a FC Junior társtulajdonosainak tolmácsolta köszönetet azért, hogy a Nagy Csapat újra együtt lehetett.

A hajdani Elektromaros egykori játékosa, jelenleg a Nagybányai Prietenia FC edzője, Ioan Cristea azt állit-

ja, hogy amikor Nagybányáról Marosvásárhelyre költözött focizni, annyira megszerette az őt befogadó várost, hogy ott kívánt letelepedni. S mert a sors mégsem úgy hozta, kellemes volt most újra látnia egykori játékos-társait, Márton Lacit, Claudiu Sălăgeant, Lucian Popát, akikhez annyi közös emlék fűzi.

Az ASA öregfiú csapatában helyet kapott Flavius Moldovan is (aki a három gólt szerezte), akivel nemrég szerződést bontott a jelenlegi Liga 1-es FC Municipal. Moldovan kiváló formában focizott, s az, hogy mennyire volt jó megoldás a menesztése csak a bajnokság hátralévő fordulóiban dől majd el. ◀

Az egykori aranycsapat tagjai közül az öregfiú-meccsen pályára lépett többek közt Bíró II. Levente, Szabó István, Marinica Ormenişan, Fodor János, George Ciorceri, Márton László, Aurel Stoica, Horaţiu Cioloboc, Tiberiu Petriş, Claudiu Sălăgean, Hajnal Gyuszi, Flavius Moldovan

▶ Röviden

Sorsolás Davis-kupában

Románia idegenben találkozik Argentínával a 2011-es Davis-kupa-idény Világcsoportjának első fordulójában. Az elit további műsora: Szerbia-India, Oroszország-Svédország, Csehország-Kazahsztán, Chile-Egyesült Államok, Belgium-Spanyolország, Ausztria-Franciaország, Németország-Horvátország. Az euroafrikai zóna II. csoportjában Magyarország Ciprus vendége.

Magyar-román hokiliga

A keddi játéknap eredményei: Miskolci Jegesmedvék-HSC Csíkszereda (román) 3-2, Vasas-Újpest 11-4, Sapa Fehérvár AV19-Ferencváros 3-1, Brassói Fenestela 68-Steaua Rangers 5-4.

UTE: zárt kapuk mögött

A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) fegyelmi bizottsága úgy döntött, a szeptember 11-i Újpest-Ferencváros (6-0) mérkőzés szurkolói rendbontásai miatt a lilafehéreknek következő két mérkőzésüket zárt kapuk mögött kell megrendezniük.

Magyar sakksikerek

A magyar férfi és női válogatott győzelemmel kezdett az oroszországi Hanti-Mantszijszkban zajló sakkolimpián. A férfiak Jordánia, a nők Skócia ellen nyertek, ugyanolyan arányban, 3,5-0,5.

Jacques Rogge, a román sport barátja

Turós-Jakab László

▶ „Örülök, hogy itt lehetek, a román sport barátjának tartom magam” – nyilatkozta Jacques Rogge, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) elnöke, aki tegnap meglátogatta a bukaresti Olimpia Háza építőtelepét. Az ötkarikás mozgalom vezetője megígérte Octavian Morarunak, az Országos Olimpiai Bizottság elnökének, hogy az ünnepélyes átadáson is jelen lesz. „A román sportnak szüksége van erre a létesítményre, amely funkcionalitásával kölcsönöz majd új erőt neki” – jelentette ki Rogge, akinek kedden díszdoktori oklevelet adtak át a Nagyváradai Egyetemen. A sportdiplomata szakszö-

vetségi vezetők és volt élsportolók kíséretében járta be az építőtelepet, stílszerűen védősissakkal és zöld foszforeszkáló mentébe öltözve. Rogge a Diadalív közelében hagyta el az épülő létesítmény területét. Jacques Rogge látogatásán jelen volt, többek közt Szabó Gabriella, Rudel Obreja, a Román Ökölvívószövetség volt elnöke, George Boroi, a Steaua Sportklub parancsnoka, Violeta Beclea Székely, Elena Frâncu, a Konstancai Sporthivatal vezetője, Elisabeta Lipă, a Dinamo sportegyesület elnöke, Georgeta Damian-Andronache volt evezős, Viorel Păunescu, a Román Úszó- és Ötúszószövetség elnöke, Ionela Târlea egykori atléta. ◀

A NOB elnöke (balra) Traian Băsescu román államfővel is találkozott

Kupaszerda és „hétközik”

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Liga 2-újonc Nagyszebeni Voinţa okozta a Román Kupa tizenhatodöntőinek első nagy meglepetését azzal, hogy 3-1-re legyőzte az élvonalban eddig vitézkedő Gaz Metant. Megszenvedett a továbbjutásért a bajnok és RK-győztes CFR 1907: a kolozsváriak Budnak a 116.

percben szerzett góljával győzték le Aradon az ACU-t. Piť-góllal győzte le a Victoria Brăneşti-et a Kolozsvári U, Craiován és Bukarestben gáláztak a házigazdák. Az U a Lupényi Minerult, a Rapid pedig a Petrolul Ploieşti-et győzte le ugyanolyan arányban, 5-0-ra. Tegnap eredmények: ALRO Slatina-FC Vaslui 4-3 (büntetőrúgások után), Unirea Urziceni-Delta Tulcea 1-0, Sportul Studenţesc-CS Otopeni 3-1, Szilágyosomlyói Sylvania-Marosvásárhelyi MFC 0-1, Besztercei Gloria-Astra 2 Giurgiu 3-0, Buk Juventus-Temesvári FC 1-3. A Pandurii Târgu-Jiu-Viitorul Constanţa és Dinamo-Ceahlăul találkozók lapzárta után értek véget.

A harmadosztályú Tisza Volán 2-1-re legyőzte az élvonalban újonc Szolnoki MÁV-t, amely így búcsúzott a Magyar Kupa 3. fordulójában. A szege diek a 88. percben sze-

rezték a győztes találatot. A másik mérkőzésen az élvonalbeli Szombathelyi Haladás a 77. percben szerzett góllal harcolta ki a 2-1-es győzelmet a megyei I. osztályú Győrszemere vendégeként.

Az angol Ligakupa 3. fordulójában az Arsenal hosszabbítás után győzte le idegenben a Tottenham Hotspurt, 4-1.További eredmények: Burnley-Bolton Wanderers 1-0, Millwall-Ipswich Town 1-2, Stoke City-Fulham 2-0, Birmingham City-Milton Keynes Dons 3-1, Peterborough United-Swansea City 1-3, Portsmouth-Leicester City 1-2, Sunderland-West Ham United 1-1, Brentford-Everton 1-1 (büntetővel 4-3), Wolverhampton-Notts County 4-2 (hosszabbítás után).

A Bayern München 0-1-ről fordítva nyert 2-1-re a Hoffenheim vendégeként a német Bundesliga hétközi 5. fordulójának keddi játéknapján. További eredmények a „hétköziből”: FSV Mainz 05-1. FC Köln 2-0, Hannover-Werder Bremen 4-1. Lapzárta után hat mérkőzést rendeztek.

A spanyol Primera División 4. fordulójának keddi esti eredményei: Athletic Bilbao-Real Mallorca 3-0, Osasuna-Real Sociedad 3-1, Real Madrid-Espanyol 3-0. Lapzárta után négy találkozóra került sor, mára két meccs maradt. ◀

Kézisikerek Dániában

Kézilabda

Turós-Jakab László

▶ Értékes győzelemmel rajtolt a dániai Aarhusban megrendezett női kézilabda-Világkupa a román válogatott. Radu Voinea tanítványai nagyon gyenge első félidő után látványosan fordítottak szünet után és végül 21-20 (6-12) arányban bizonyultak jobbnak az olimpiai és Európa-bajnok norvégoknál. A magyar válogatott is csak jobb második félidői teljesítményével tudta legyűrni a német csapatot. Utóbbi 10-9-re vezetett az első játékrész, a magyarok a folytatás elején támadtak fel, amikor 10-12-ről 17-12-re fordítottak. Az 50. percben 20-14-re vezettek a magyarok, s bár ellenfeleik 20-18-ig közelítettek, végül is 22-19-re meg-

nyerték a mérkőzést. Tegnap a románok 32-24-re verték az oroszokat, miután félidőben 15-9-re vezettek és a második játékrész közepén már tíz gól is volt az előnyük (25-15). A Németország-Franciaország, Svédország-Norvégia és Dánia-Magyarország találkozók lapzárta után rendezték.

Ma Románia-Svédország (15 órától), Franciaország-Magyarország (17 ó), Oroszország-Norvégia (19 ó), Dánia-Németország (21 ó) menetrend szerint bonyolítják le az utolsó csoportfordulót, pénteken pihennek a csapatok, s szombaton csak a legjobb négy folytathatja. A kvartettek első két helyezettei keresztkézen játszanak a döntőbe jutásért, vasárnap kis- és nagydöntőt. Tavaly Románia nyerte a Világkupát, miután legyőzte Norvégiát. ◀

A román kézilabdás lányok „kitörték” az orosz harapófogóból